

**MINISTERSTVO VNITRA**  
**generální ředitelství hasičského záchranného sboru České republiky**

Čj. MV-158426-2/PO-PVP-2016

Praha 15. prosince 2016

Počet listů: 47 + tabulka s úkoly

Schvaluji:

generální ředitel HZS ČR  
genmjr. Ing. Drahoslav Ryba



**KONCEPCE VZDĚLÁVÁNÍ**  
**HASIČSKÉHO ZÁCHRANNÉHO SBORU**  
**ČESKÉ REPUBLIKY**  
**NA ROKY 2016 - 2021**

## Obsah

1. Úvod .....	4
2. Vize a filosofie vzdělávání v HZS ČR.....	5
3. Analýza současného stavu vzdělávání v HZS ČR.....	6
3.1. Legislativní východiska systému vzdělávání v HZS ČR .....	6
3.2. Systém vzdělávání v HZS ČR .....	6
3.3. Institucionální zajištění systému vzdělávání HZS ČR .....	7
3.3.1. Vzdělávání k získání stupně a zaměření vzdělání v oblasti požární ochrany.....	7
3.3.2. Resortní vzdělávání v zařízeních HZS ČR .....	9
3.4. Vzdělávání příslušníků HZS ČR.....	11
3.4.1. Kurzy k získání odborné způsobilosti a prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti.....	11
3.4.2. Specializační kurzy .....	12
3.4.3. Příprava na vykonání služební zkoušky .....	12
3.4.4. Pravidelná odborná příprava .....	12
3.5. Vzdělávání podle Rámcových pravidel vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech v HZS ČR	12
3.6. Vzdělávání ostatních cílových skupin .....	13
3.7. Závěry vyplývající z analýzy současného stavu vzdělávání v HZS ČR.....	14
4. Návrhová část.....	17
4.1. Stanovení základních cílů koncepce vzdělávacího systému .....	19
4.2. Navrhovaná opatření k dosažení cílů koncepce .....	19
4.2.1. Zefektivňování systému odborných kurzů a organizace změn vzdělávacího systému .....	19
4.2.2. Plánování výuky a výcviku .....	20
4.2.3. Kontrola výuky a výcviku .....	21
4.2.4. Personální strategie ve vzdělávacích zařízeních.....	21
4.3. Využití externích subjektů působících v procesu vzdělávání .....	23
4.3.1. Střední odborné školy .....	23
4.3.2. Vysoké školy .....	23
4.4. Zavedení nových prvků do systému vzdělávání v HZS ČR .....	24

4.4.1.	Pokračování ve vyvíjení vzdělávacích aktivit se zapojením e-learningu.....	24
4.4.2.	Vzdělávání v manažerských dovednostech .....	25
4.5.	Zaměření a specializace jednotlivých vzdělávacích zařízení v HZS ČR s ohledem na zvyšování efektivity a odborné úrovně vzdělávání .....	26
4.5.1.	Organizace vzdělávacích zařízení a jejich specializace .....	27
4.5.2.	Materiálně technické zázemí vzdělávacích zařízení HZS ČR.....	30
4.5.2.1.	SOŠ PO a VOŠ PO .....	30
4.5.2.2.	ŠVZ HZS ČR.....	32
4.5.2.3.	IOO LB.....	37
4.5.2.4.	ZÚ HZS ČR .....	38
4.5.2.5.	HZS Královéhradeckého kraje – vzdělávací zařízení Velké Poříčí .....	38
4.6.	Zefektivnění odborné přípravy v jednotkách PO mimo HZS ČR a u složek IZS.....	39
4.7.	Zabezpečení vzdělávání dalších subjektů veřejné správy s působností v oblasti IZS, požární ochrany, ochrany obyvatelstva, krizového řízení a civilního nouzového plánování .....	42
5.	Přílohy ke Koncepci vzdělávání HZS ČR na roky 2016 - 2021 .....	43
1.	Seznam právních norem a interních aktů řízení Ministerstva vnitra, resp. generálního ředitele HZS ČR, které upravují problematiku vzdělávání v HZS ČR (každá norma v platném znění) .....	44
2.	Stav aktualizace učebních osnov kurzů k získání odborné způsobilosti k 30. 6. 2016 a informace ke kapacitě kurzů.....	46
3.	Seznam zkratk.....	47

## 1. Úvod

Základním úkolem Hasičského záchranného sboru České republiky (dále jen „HZS ČR“) je „chránit životy a zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi“. Do působnosti HZS ČR patří plnění úkolů v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, integrovaného záchranného systému (dále jen „IZS“) a krizového řízení, a to i v součinnosti s dalšími subjekty, jako jsou složky IZS, orgány krizového řízení v úrovni ministerstev, krajů, obcí a další.

HZS ČR organizuje ve spolupráci s Ministerstvem zahraničních věcí přijímání humanitární pomoci poskytované České republice ze zahraničí.

HZS ČR plní mimořádně i úkoly, jejichž splnění je nezbytné v zájmu ochrany života nebo zdraví obyvatel, životního prostředí, zvířat nebo majetku pokud

- a) toto plnění nenáleží jinému orgánu veřejné správy nebo plnění takového úkolu orgánem veřejné správy není za daných podmínek možné a tento orgán o takové plnění požádá,
- b) je k plnění takového úkolu způsobilý,
- c) takovým plněním není ohrožena jeho činnost a
- d) hrozí nebezpečí z prodlení.

Dynamický rozvoj průmyslových technologií, energetiky, dopravy, zásahy do životního prostředí, nespolehlivost lidského faktoru a zejména extrémní projevy počasí mají stále více za následek, že se skladba zásahů HZS ČR postupně posouvá od základních činností, jako jsou záchranné a likvidační práce při požárech, k činnostem spojeným s technickými a technologickými zásahy při dopravních nehodách, živelních pohromách nebo jiných mimořádných událostech. S vývojem a rozšiřováním moderních technologií například v oblasti jaderné energie, genových manipulací, nanotechnologie nebo informačních technologií musí společnost čelit novým hrozbám souvisejícím s jejich nezvládnutím. To vše vede ke zvýšení rizika průmyslových a jiných havárií. S postupující globalizací v oblasti průmyslové výroby a finančního sektoru se ohrožení společnosti dál zvyšuje zejména s rostoucí snahou o maximalizaci zisku bez ohledu na udržitelný rozvoj území. Mezinárodní konflikty mají za následek nebyvalou vlnu migrace obyvatelstva ohroženého na životech nebo ekonomickou migraci, která vyvolává řadu sociálních, zdravotních a bezpečnostních problémů. Spolu s globalizací a s absencí řešení konfliktů zejména na Blízkém východě a v Africe postupuje ruku v ruce i hrozba terorizmu.

Po vyhodnocení možných dopadů uvedených rizik a hrozeb je patrné, že opatření, která budou snižovat tato nebezpečí a jejich případné následky, jsou vlastně ochranou celé společnosti.

HZS ČR stojí tedy jednoznačně před situací, ve které se jeho příslušníci musí vyrovnat s velmi různorodými požadavky kladenými na jejich výkon služby. Všechny nároky kladené na činnosti v působnosti HZS ČR si vyžádaly nejenom legislativní kroky, ale musí se zákonitě projevit též v přístupu k výcviku a ke vzdělávání příslušníků a zaměstnanců HZS ČR, neboť kvalita jak zvládání mimořádných událostí, tak úroveň znalostí příslušníků a zaměstnanců HZS ČR jsou přímo úměrné úrovni systému jejich odborné přípravy.

Významnou roli hraje HZS ČR též v zajištění odborné přípravy zaměstnanců a členů dalších jednotek požární ochrany (HZS podniku, SDH obce, SDH podniku).

Neustále měnící se systém vzdělávání HZS ČR si vyžádal přehodnocení dosavadních koncepcí vzdělávání s cílem nahradit je novou koncepcí, jež bude odpovídat současným a předpokládaným budoucím potřebám výkonu služby v HZS ČR a stanoví i hlavní strategie a úlohu HZS ČR při vzdělávání ostatních výše uvedených subjektů.

## **2. Vize a filosofie vzdělávání v HZS ČR**

Posláním nové koncepce je definovat systém, který zajistí potřebnou odbornou úroveň příslušníků a zaměstnanců HZS ČR a zabezpečí jejich rozvoj v souladu s posláním HZS ČR, potřebami společnosti a novými poznatky v oblasti ochrany životů, zdraví a majetku. Systém přitom musí zajistit nejen odpovídající vzdělávání příslušníků HZS ČR, ale i jejich výchovu směrem k formování osobnosti profesionálního záchranáře a příslušníka bezpečnostního sboru řádně plnícího své povinnosti.

Vzdělávání příslušníků a zaměstnanců HZS ČR musí probíhat v rámci komplexního systému, který plně pokryje obsah činností v působnosti HZS ČR a bude pružně reagovat na potřeby výkonu služby.

Je nutné zajistit, aby systém vzdělávání byl zdrojem kvalitně připravených lidí pro plnění úkolů v působnosti HZS ČR a byl jedním ze strategických nástrojů, který příslušníky a zaměstnance HZS ČR povede k profesionalitě. Důležité je, aby každý příslušník a zaměstnanec získal komplexní informace a poznatky o HZS ČR jako o bezpečnostním sboru, seznámil se s působností HZS ČR jako celku i s působností jeho jednotlivých organizačních složek a chápal svůj vlastní podíl na plnění úkolů HZS ČR. Tento přístup povede zároveň ke zvýšení prestiže HZS ČR jako zaměstnavatele a jeho cílem je i pozitivní vliv na personální stabilizaci odborníků, kteří znamenají pro každou instituci citlivý a cenný lidský potenciál, rovnocenný s finančním či věcným kapitálem.

Výsledkem vzdělávání musí být příslušník nebo zaměstnanec HZS ČR na vysoké odborné úrovni řádně si plnící své služební/pracovní povinnosti, s vysokým etickým standardem. To je hlavní cíl vzdělávání, ke kterému budou vedeni všichni příslušníci a zaměstnanci HZS ČR.

Systém vzdělávání příslušníků a zaměstnanců HZS ČR bude podle nové koncepce tvořen a realizován jako otevřený systém, který bude vždy reagovat na požadavky společnosti a výkonu služby. Umožní aktualizaci témat odborné přípravy pro příslušné období. Tento přístup podpoří kvalitní plnění úkolů v působnosti HZS ČR a zároveň pomůže zvýšit variabilitu uplatnění příslušníků a zaměstnanců HZS ČR v rámci resortu pro případy kariérního růstu a pro případy organizačních změn.

Vzdělávání realizované HZS ČR musí s ohledem na právní předpisy zahrnout také vzdělávání jednotek SDH obcí (dále jen „J SDHO“), jednotek SDH podniků (dále jen „J SDHP“) a jednotek HZS podniků, vedoucích a velitelů složek IZS a další cílové skupiny mající vztah k problematice bezpečnosti, například úředníky veřejné správy, volené funkcionáře nebo

právnícké a podnikající fyzické osoby, jejichž činnosti jsou dotčeny povinnostmi ve vztahu ke krizovému řízení a ochraně obyvatelstva.

Koncepce si také klade za cíl definovat požadavky na systém vzdělávání HZS ČR na období do roku 2021 s výhledem do roku 2030.

Aby bylo možné naplnit tyto vize, bude v dalším období nezbytné průběžně vytvářet materiální podmínky pro vzdělávání v HZS ČR, a to s využitím vícezdrojového financování se zapojením zejména prostředků ze strukturálních fondů Evropské unie (dále jen „ESF“).

### **3. Analýza současného stavu vzdělávání v HZS ČR**

#### **3.1. Legislativní východiska systému vzdělávání v HZS ČR**

Legislativní základ a rámec vzdělávání v HZS ČR tvoří právní řád České republiky. Systém vzdělávání respektuje ustanovení zákonů a norem nižší právní síly upravujících problematiku požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, IZS a krizového řízení, HZS ČR, služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů, školství a dalších.

Systém vzdělávání koresponduje s interními akty řízení vydávanými Ministerstvem vnitra nebo generálním ředitelem HZS ČR.

Výčet relevantních právních norem a interních aktů řízení je uveden v příloze č. 1.

#### **3.2. Systém vzdělávání v HZS ČR**

Současný systém vzdělávání v HZS ČR v sobě zahrnuje

##### **a) vzdělávání k získání stupně a zaměření vzdělání**

- v resortních vzdělávacích zařízeních
- v mimoresortních vzdělávacích zařízeních

##### **b) resortní odbornou přípravu a prohlubující vzdělávání**

- odborná příprava k získání odborné způsobilosti, resp. k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti
- specializační kurzy
- příprava k vykonání služební zkoušky
- pravidelná odborná příprava
- vzdělávání ve smyslu usnesení vlády č. 865 ze dne 26. října 2015, kterým byla schválena Rámcová pravidla vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech (dříve to bylo usnesení vlády 1542 z 30. listopadu 2005 a Pravidla vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech).

##### **c) Vzdělávání úředníků státní správy a územní samosprávy**

- kurzy zaměřené na získání teoretických znalostí
- odborné praxe a stáže.

Většina kurzů byla dosud organizována prezenční formou a v uplynulých letech byla do

systému odborné přípravy zaváděna nová distanční forma odborné přípravy s využitím e-learningu. Garantem e-learningového vzdělávání pro potřeby HZS ČR je Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany (dále jen „SOŠ PO a VOŠ PO“), která úspěšně provozuje funkční výukový systém. SOŠ PO a VOŠ PO vytvořila kurzy, které probíhají plně e-learningovou formou, nebo jsou organizovány kombinovanou formou, kdy část kurzu probíhá jako e-learning a část je prezenční. Zkušenosti v této oblasti ukazují, že tuto formu lze využívat pro všechny typy vzdělávání a odborné přípravy realizované prostřednictvím HZS ČR, včetně odborné přípravy v jednotkách PO, vedoucích a velitelů složek IZS a dalších osob veřejné správy na úseku ochrany obyvatelstva a krizového řízení.

E-learning je již využíván i ke vzdělávání zaměstnanců HZS ČR, nejen v souladu s unesením vlády č. 865/2015, tedy pro vstupní vzdělávání následné, ale také pro případné jiné typy vzdělávání, pokud to bude umožňovat legislativa nebo aktuální potřeba spojená s činností HZS ČR, a to vše v souladu s požadavky kladenými na zaměstnance.

### 3.3. Institucionální zajištění systému vzdělávání HZS ČR

**3.3.1. Vzdělávání k získání stupně a zaměření vzdělání v oblasti požární ochrany** zabezpečují jak rezortní, tak i mimorezortní školy.

**a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou:**

Dříve byla SOŠ PO ve Frýdku-Místku jedinou střední odbornou školou v České republice, která poskytovala střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru vzdělání **Požární ochrana**. Přijímání studentů do maturitního studia na SOŠ PO bylo v roce 2012 zastaveno a nyní je střední odborné vzdělávání v tomto oboru vzdělání doménou mimoresortních středních odborných škol.

V procesu transformace českého školství byl vydán **rámcový vzdělávací program** (dále jen „RVP“) **Požární ochrana** (kód 39-08-M/01), který v nové soustavě oborů vzdělání poskytujících střední vzdělání s maturitní zkouškou nahrazuje **dřívější obory vzdělání Požární ochrana a Strojník požární techniky**.

RVP Požární ochrana byl vytvořen ve spolupráci s Ministerstvem vnitra-generálním ředitelstvím HZS ČR (dále jen MV-GŘ HZS ČR) a byl koncipovaný tak, aby studium poskytovalo absolventům obou výše uvedených oborů vzdělání, které RVP zastřešuje, zejména kvalitní **teoretickou přípravu na pozdější získání** osvědčení o odborné způsobilosti. Vzhledem ke změnám právních předpisů není RVP již aktuální ve všech jeho částech a vyžaduje aktualizaci.

Možnost vyučovat tento obor vzdělání byla omezena nařízením vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, které stanoví, že **tento obor vzdělání lze studovat pouze na školách požární ochrany zřizovaných Ministerstvem vnitra nebo školách s oprávněním k výuce podmíněným uzavřením dohody s Ministerstvem vnitra**.

Dohody o spolupráci při přípravě žáků v oboru vzdělání **Požární ochrana** uzavřely

s MV-GŘ HZS ČR tyto střední odborné školy:

- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Dubno 100, 261 01 Příbram I
- Střední odborná škola a Střední odborné učiliště Kladno, Dubská 967, 272 03 Kladno-Dubí
- Střední škola techniky a služeb Karviná, tř. Osvobození 60/1111, Karviná-Nové Město
- Střední škola energetická a stavební, Obchodní akademie a Střední zdravotnická škola, Chomutov, příspěvková organizace, Na Průhoně 4800, 430 11 Chomutov
- Střední průmyslová škola chemická Pardubice, Na Trísle 135, 530 88 Pardubice
- Integrovaná střední škola stavební, České Budějovice, Nerudova 59, 370 21 České Budějovice,
- Vyšší odborná škola zdravotnická a Střední zdravotnická škola, příspěvková organizace, Alšovo nábřeží 6, 110 00 Praha 1.

Dále vyučuje tento obor vzdělání několik dalších středních odborných škol, které neuzavřely s MV-GŘ HZS ČR žádnou dohodu o spolupráci.

#### b) **Vyšší odborné vzdělání ukončené absolutoriem**

##### **Resortní škola: Vyšší odborná škola požární ochrany se sídlem ve Frýdku-Místku**

Je to jediná vyšší odborná škola v České republice poskytující vyšší odborné vzdělání se zaměřením na požární ochranu a záchranářství v akreditovaném vzdělávacím programu „Prevence rizik a záchranářství“. Škola připravuje odborníky zejména pro HZS ČR. Vyšší odborné vzdělání s titulem diplomovaný specialista (DiS.) získává od roku 2006 každoročně v průměru 27 specialistů.

#### c) **Vysokoškolské vzdělání**

Pro zabezpečování vysokoškolsky vzdělaných odborníků v oblasti požární ochrany byl v roce 1999 na MV-GŘ HZS ČR připraven Ověřovací studijní program pro odbornou způsobilost na úseku požární ochrany určený pro vysokoškolské studium (dále jen „**ověřovací program**“), který specifikuje požadavky HZS ČR na vysokoškolsky vzdělaného odborníka, který po ukončení studia splňuje požadavky pro získání osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu služby v HZS ČR, HZS podniku a J SDHO nebo J SDHP.

S cílem účelně usměrnit přípravu vysokoškolsky vzdělaných odborníků v oblasti bezpečnosti a zvýšit jejich uplatnitelnost v bezpečnostních sborech schválila Bezpečnostní rada státu svým usnesením č. 32 ze dne 3. července 2007 Společné minimum pro potřeby vzdělávání odborníků v oblasti bezpečnosti (dále jen „**společné minimum**“). Dokument vytváří společný vzdělávací základ, kterým mají disponovat odborníci v oblasti bezpečnosti. Vybrané okruhy znalostí definované společným minimem odpovídají požadavkům výkonu služby v oblasti ochrany obyvatelstva, krizového řízení a civilního nouzového plánování v HZS ČR.



Ověřovací program z roku 1999 nevyhovoval měnícím se potřebám HZS ČR, proto HZS ČR vydal v roce 2011 Podmínky pro uznávání odborné způsobilosti na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva, krizového řízení a CNP určené pro absolventy vysokoškolského studia, jehož součástí je ověřovací program pro odbornou způsobilost na úseku požární ochrany (dále jen „podmínky pro uznávání odborné způsobilosti“). V současné době splňuje podmínky pro uznávání odborné způsobilosti Vysoká škola Báňská – Technická univerzita Ostrava (pro oblasti IZS, ochrany obyvatelstva, krizového řízení a požární prevence) a Univerzita obrany (pro oblast ochrany obyvatelstva a krizového řízení). Po posledních změnách systému odborných kurzů HZS ČR je i tento dokument neaktuální a vyžaduje úpravy.

### 3.3.2. Resortní vzdělávání v zařízeních HZS ČR

V současné době se vzdělávání organizuje ve vzdělávacích a účelových zařízeních na těchto místech:

1. SOŠ PO a VOŠ PO
2. Školní a výcvikové zařízení HZS ČR (dále jen „ŠVZ HZS ČR“), (zahrnuje středisko Brno s pracovištěm Zbiroh a středisko Frýdek-Místek) <sup>1</sup>
3. Institut ochrany obyvatelstva v Lázních Bohdaneč (dále jen „IOO LB“)
4. Záchranný útvar HZS ČR (dále jen ZÚ HZS ČR) <sup>2</sup>.

Kapacita výše uvedených vzdělávacích zařízení pokrývala zejména v posledních obdobích především požadavky na vzdělávání příslušníků HZS ČR a jen částečně zaměstnanců HZS podniků a členů J SDHO, popřípadě dalších cílových skupin majících vztah k problematice bezpečnosti.

Ve vymezeném rozsahu se na zajišťování úkolů vzdělávání v dosavadním systému podílejí vzdělávací, technická a účelová zařízení HZS krajů, které takováto zařízení zřídily.

K zajištění kvality výuky a výcviku jsou ve vzdělávacích zařízeních HZS ČR k dispozici tato technická a výcviková zařízení a simulátory:

#### SOŠ PO a VOŠ PO

Škola má k dispozici některá výuková zařízení a simulátory, které souvisejí s její stávající činností s daným zaměřením. Jedná se především o specializovanou chemickou laboratoř, simulátor požárně-bezpečnostních zařízení a mobilní ohňový simulátor Firepocket Eco II. Nově škola využívá simulaci na bázi virtuální reality pro výuku v kurzech taktického a takticko-strategického řízení. Dále škola využívá mnoho typů specializovaného softwaru pro zajištění výuky ve stanovených oblastech, mj. se jedná o specializovaný simulační software 3D Povodeň pro výuku v oblasti krizového řízení a ochrany obyvatelstva.

---

<sup>1</sup> OUPO Chomutov bylo zrušeno k 31. 12. 2010, OUPO Borovany k 31. 12. 2012.

<sup>2</sup> Do systému vzdělávání začleněn od 1. ledna 2009.

## ŠVZ HZS ČR

ŠVZ HZS ČR disponuje především trenažéry pro základní a specializovaný výcvik hasičů zařazených v jednotkách PO a na úseku IZS a operačního řízení. Technická zařízení a trenažéry, které ovšem ve většině již nevyhovují soudobým a předpokládaným budoucím trendům pro výcvikové činnosti ŠVZ HZS ČR, jsou dislokovány takto:

**Středisko Brno:** ohňový dům, flashover kontejner, simulátor na hašení hořlavých kapalin a plynů, sklepní trenažér, trenažéry pro simulaci úniku nebezpečných látek v kapalně i plynné fázi, cvičná plocha, cvičný výkop, krytá hala, cvičná věž pro práce ve výšce a nad volnou hloubkou a požární sport, polygon pro výcvik v dýchací technice, cvičné dílny chemické služby, specializované učebny – strojní, chemická služba, učebna pro nácvik neodkladné zdravotnické pomoci, simulační technologie založené na virtuální realitě pro výcvik zejména rozhodovacího procesu v taktické úrovni řízení zásahu, učebny pro teoretickou přípravu.

**Středisko Frýdek-Místek:** polygon pro výcvik v dýchací technice, simulátor operačního střediska, specializované učebny chemické služby, obsluhy motorových pil, spojové služby, sklepní trenažér, trenažér pro manipulaci s nebezpečnými látkami, cvičná věž, učebny pro teoretickou přípravu.

**Pracoviště Zbiroh:** flashover kontejner, komplex ohňových trenažérů, cvičný produktovod, cvičná vodíková technologie.

## IOO LB

zabezpečuje především specializační kurzy k problematice radiační ochrany, jednotného systému varování a vyrozumění, obsluhy programového balíku SEOD HZS ČR, detekce, monitorování a odběru vzorků nebezpečných chemických látek. Podílí se na specializačním vzdělávání pro oblast zjišťování příčin vzniku požárů. Pořádá semináře, odborné konference a další akce pro subjekty mimo HZS ČR.

K dispozici má:

- areál Mimoň umožňující výcvik v oblasti protichemických opatření s ostrými bojovými látkami a nebezpečnými chemickými látkami.
- laboratoř - učebnu pro oblast varování a vyrozumění, umožňující provádět v rámci vzdělávání praktický nácvik předmětné problematiky s přímou kontrolou zadání na koncové prvky systému.
- víceúčelovou učebnu s IT vybavením umožňující výuku a výcvik v oblasti GIS HZS ČR a provádění výcviku účetních operací v podmínkách Ministerstva vnitra.
- jednoduchý a řadu drobných zdrojů ionizujícího záření - je držitelem povolení k nakládání se zdroji ionizujícího záření podle § 9 odst. 1 písm. i) zákona č. 18/1997 Sb., o mírovém využívání jaderné energie a ionizujícího záření (atomový zákon) a o změně a doplnění některých zákonů. Tato skutečnost a oprávnění k odborné způsobilosti umožňuje provádět výcvik personálu HZS ČR v zacházení s dozimetrickou technikou.
- standardně vybavené učebny pro různé typy specializačních kurzů.

- konferenční sál s kapacitou do 90 účastníků včetně prostor vytvářejících další zázemí konferencí, IMZ apod.
- další reprezentativní a klubové prostory pro mezirezortní edukační aktivity.

**ZÚ HZS ČR** je součástí HZS ČR od 1. ledna 2009. Dle zákona č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů, plní úlohu vzdělávacího zařízení a provádí odbornou přípravu podle zákona o požární ochraně a výuku a výcvik k získání řidičského oprávnění pro potřeby složek integrovaného záchranného systému a ke zdokonalování odborné způsobilosti řidičů, kteří plní úkoly v rámci integrovaného záchranného systému. Organizuje vybrané specializační kurzy pro oblast obsluhy motorových pil, vedení malých plavidel, manipulace se zvířaty při mimořádných událostech, dekontaminace hasičů, obsluhy zemních a stavebních strojů, obsluhy elektrocentrál, dále vede kurzy jeřábníků a vazačů a potápěčů.

Pro výcvik záchrany osob ve výškách a nad volnou hloubkou je na celostátní úrovni také využíváno vzdělávací zařízení HZS Královéhradeckého kraje ve Velkém Poříčí. Výcvikové zařízení je vybaveno lezeckým trenažérem Jakub, trenažérem pro nácvik záchrany osob z lanovek, a trenažérem pro průmyslové lezení.

Jednotlivé HZS krajů mají zřízena vlastní výcviková zařízení, ve kterých probíhá pravidelná odborná příprava a specializační kurzy pro příslušníky zařazené v jednotkách HZS kraje a dále odborná příprava J SDHO.

### **3.4. Vzdělávání příslušníků HZS ČR**

#### **3.4.1. Kurzy k získání odborné způsobilosti a prodlužování platnosti osvědčení o odborné způsobilosti**

V souladu se zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o požární ochraně“), vykonávají příslušníci HZS ČR své funkce s požadovanou odbornou způsobilostí na služební místo, na které jsou ustanoveni. Platnost osvědčení o odborné způsobilosti je ve smyslu vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů, omezena na dobu 5 let. Platnost osvědčení o odborné způsobilosti je nezbytné prodloužit vždy na další pětileté období. K získání odborné způsobilosti nebo prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti je příslušník povinen zúčastňovat se v předepsaném rozsahu odborné přípravy, která je stanovena pro jeho odborné zaměření. Příslušníci absolvují k získání odborné způsobilosti odbornou přípravu stanovenou pro jejich služební zařazení interním aktem řízení generálního ředitele HZS ČR.

V letech 2012 - 2013 byla provedena revize systému vzdělávání v odborných kurzech. Původní modulový systém byl postupně nahrazen novým systémem ve smyslu Pokynu generálního ředitele HZS ČR č. 3/2013, ve znění pozdějších předpisů. V rámci optimalizace naplně kurzů se postupně provádí revize učebních osnov jednotlivých kurzů. Stav aktualizace učebních osnov k 30. 6. 2016 je uveden v příloze č. 2.

### 3.4.2. Specializační kurzy

Specializační kurzy slouží k získávání užší specializace pro výkon speciálních činností. Nabídka specializačních kurzů se mění dle potřeb výkonu služby. Některé specializační kurzy nabízené v současné době vyžadují úpravu, některé již nejsou aktuální. Nabídka specializačních kurzů je zveřejňována na Intranetu MV-GŘ HZS ČR.

Osnovy kurzů k odborné způsobilosti i specializačních kurzů jsou k dispozici na adrese <http://web.grh.izscr.cz/odborna-priprava> v oddílu Vzdělávání příslušníků a zaměstnanců HZS ČR – Odborná příprava – Kurzy v HZS ČR.

### 3.4.3. Příprava na vykonání služební zkoušky

Příprava na vykonání služební zkoušky probíhá v souladu s právními předpisy a interními akty řízení generálního ředitele HZS ČR.

Výše uvedený systém vzdělávání příslušníků HZS ČR je koordinován a metodicky řízen MV-GŘ HZS ČR.

### 3.4.4. Pravidelná odborná příprava

Nezastupitelnou roli v celoživotním vzdělávání příslušníků HZS ČR hraje **pravidelná odborná příprava**, která probíhá v souladu s právními předpisy a interními akty řízení generálního ředitele HZS ČR. Její obsah je pravidelně aktualizován v závislosti na měnících se požadavcích výkonu služby.

## 3.5. Vzdělávání podle Rámcových pravidel vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech v HZS ČR

Vzdělávání podle Rámcových pravidel vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech vydaných v příloze usnesení vlády č. 865/2015 (dále jen „Pravidla“) se týká zaměstnanců HZS ČR a je pro ně povinné. Pravidla stanoví obsah vzdělávání zaměstnanců tak, aby odpovídal potřebám celé státní správy v České republice. Toto vzdělávání má za úkol zajistit univerzální kvalifikaci zaměstnance státní správy a jeho využitelnost ve všech resortech. Dříve bylo vzdělávání podle Pravidel (usnesení vlády č. 1542/2005) povinné i pro příslušníky HZS ČR. Předepsaný rozsah tohoto vzdělávání však nerespektoval specifika systému vzdělávání HZS ČR. Aby se předešlo duplicitám, byly některé části tohoto vzdělávání zapracovány do resortní odborné přípravy příslušníků HZS ČR.

Vstupní vzdělávání úvodní podle Pravidel řeší HZS ČR u příslušníků v rámci pravidelné odborné přípravy a u zaměstnanců formou samostatného studia podpořeného studijními texty. Pro vstupní vzdělávání následné byly v HZS ČR vytvořeny pro obě cílové skupiny kurzy s využitím e-learningu.

Prohlubující vzdělávání se podle Pravidel organizuje ve spolupráci s odborem personálním Ministerstva vnitra, s rezortními školami a s externími dodavateli. Toto vzdělávání je zaměřeno na specifické potřeby příslušníků a zaměstnanců HZS ČR a týká se zejména jazykové přípravy, počítačové gramotnosti, právní, finanční, mzdové, daňové problematiky,

oblasti mediální komunikace atd. MV-GŘ HZS ČR předkládá Úřadu vlády ČR pravidelně ve stanovenou dobu vyhodnocení tohoto typu vzdělávání za celý HZS ČR.

V systému vzdělávání podle Pravidel není v HZS ČR v současné době systematicky řešeno manažerské vzdělávání. Problematika manažerského vzdělávání je částečně vřazena do kurzů pro získání odborné způsobilosti, částečně je řešena na instrukčně-metodických zaměstnáních, v některých krajích se snaží prvky manažerského vzdělávání zavádět pracovníci psychologické služby. V posledních několika letech začala organizovat různé kurzy v oblasti manažerského vzdělávání Vyšší policejní škola a Střední policejní škola v Brně a v Praze a Policejní akademie ČR.

Kurzy organizované výše uvedenými subjekty řeší problematiku dle momentálních možností a netvoří ucelený vzdělávací systém. V HZS ČR neexistuje klíč nebo pravidlo pro vysílání příslušníků do nabízených kurzů, příslušníci jsou vysíláni zpravidla na základě jejich osobního zájmu.

### **3.6. Vzdělávání ostatních cílových skupin**

Do působnosti Ministerstva vnitra spadá povinnost řídit odbornou přípravu příslušníků / zaměstnanců / členů jednotek požární ochrany. Tato povinnost zahrnuje organizaci odborné přípravy pro zaměstnance podniků zařazené v jednotkách HZS podniků, velitele, strojníky a techniky speciálních služeb ostatních jednotek požární ochrany, kteří v souladu s § 72 odst. 1 zákona o požární ochraně mohou své funkce vykonávat pouze s požadovanou odbornou způsobilostí.

Zaměstnanci ve vybraných funkcích v jednotkách HZS podniků a členové vykonávající službu v J SDHO jako svoje zaměstnání podle zákoníku práce, absolvují odbornou přípravu k získání odborné způsobilosti. Některé kurzy k získání odborné způsobilosti požadované pro výkon vybraných funkcí absolvují ve vzdělávacích zařízeních HZS ČR společně s příslušníky HZS ČR. Odbornou přípravu k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti pro výkon služby ve funkci hasič a starší hasič absolvují v rámci pravidelné odborné přípravy organizované v jednotce PO; u ostatních odborných způsobilostí ve vzdělávacím zařízení MV-GŘ HZS ČR v kurzu k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti.

Každý člen J SDHO se musí zúčastnit základní odborné přípravy nejméně v rozsahu 40 vyučovacích hodin do jednoho roku od zařazení do J SDHO. Členové dobrovolných jednotek PO vykonávající službu v této jednotce dobrovolně jsou povinni se zúčastňovat v určeném rozsahu pravidelné odborné přípravy, kterou organizují velitelé dobrovolných jednotek PO. Pravidelná odborná příprava probíhá v kalendářním roce v minimálním rozsahu 40 hodin. V případě J SDHO kategorie JPO II se doporučuje minimálně 40 % pravidelné odborné přípravy členů J SDHO vykonávat ve spolupráci s HZS kraje na stanicích HZS kraje.

Oblast odborné přípravy členů a zaměstnanců jednotek HZS podniků, J SDHO a J SDHP vykazuje rezervy vyvolané možnostmi jejich vzdělávání a kapacitou vzdělávacích zařízení MV-GŘ HZS ČR.

HZS ČR zabezpečuje na základě právních předpisů vzdělávání mimorezortních subjektů

s působností v oblasti IZS, ochrany obyvatelstva a krizového řízení. Jedná se například o zaměstnance veřejné správy, volené funkcionáře nebo právnické a podnikající fyzické osoby, jejichž činnosti jsou dotčeny povinnostmi ve vztahu ke krizovému řízení a ochraně obyvatelstva. Tyto činnosti řeší zpravidla samostatně koncepce zpracované příslušnými útvary MV-GŘ HZS ČR, např.:

- Koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení
- Koncepce ochrany obyvatelstva
- Koncepce požární prevence v České republice
- Koncepce chemické služby HZS ČR a další.

### **3.7. Závěry vyplývající z analýzy současného stavu vzdělávání v HZS ČR**

Z analýzy dosavadního fungování systému vzdělávání a zkušeností s tímto systémem lze vyvodit jeho silné a slabé stránky; zároveň lze rámcově vymezit pravděpodobná rizika a naopak příležitosti pro rozvoj systému vzdělávání v budoucím období.

#### **Pozitivně lze hodnotit tyto silné stránky systému vzdělávání:**

- a) Nově nastavený systém kurzů k získání odborné způsobilosti, k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti a specializačních kurzů.
- b) Stávající lektorský tým včetně externích lektorů s praktickými pedagogickými zkušenostmi.
- c) Vybavení vzdělávacích zařízení didaktickými pomůckami, trenažéry a technickými prostředky odpovídající současnému rozsahu vzdělávacích aktivit.
- d) Ubytovací a sociální zázemí pro účastníky kurzů v některých vzdělávacích zařízeních.
- e) Systém spolupráce mezi vzdělávacími zařízeními a ostatními organizačními složkami HZS krajů, složkami IZS a dalšími subjekty.
- f) Nastavený systém spolupráce mezi vzdělávacími zařízeními a vysokými školami a některými výzkumnými institucemi.
- g) Zkušenosti se systémem vzdělávání prostřednictvím e-learningu.
- h) Zavedený systém vzdělávání podle Pravidel<sup>3</sup>.
- i) Legislativní opora pro vzdělávání vybraných funkcí v jednotkách PO, velitelů a vedoucích složek IZS a dalších osob v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva a krizového řízení.
- j) Vlastní vyšší odborná škola s akreditovaným oborem vzdělání Prevence rizik a záchranářství.
- k) Možnost ovlivnění profilu absolventů vysokých škol prostřednictvím ověřovacího studijního programu.
- l) Možnost výuky řidičů ve vlastní autoškole.
- m) Akreditace Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva školství pro organizování vybraných kurzů.

---

<sup>3</sup> Usnesení vlády č. 1542 ze dne 30. 11. 2005 a následně pak usnesení vlády č. 865 z 25. října 2015.

Na základě dosavadního sledování jednotlivých procesů a faktorů ovlivňujících úspěšnost vzdělávání lze identifikovat rovněž slabá místa stávajícího systému vzdělávání, která je nutné v rámci realizace této koncepce minimalizovat:

### **Slabé stránky systému vzdělávání**

- a) Systém manažerského vzdělávání je zájemcům dosažitelný pouze externě na základě individuálních dispozic jednotlivců, případně mají manažeři poznatky z předchozího studia v českých institucích nebo v zahraničí či konkrétní manažerské praxe mimo HZS ČR.
- b) Nedostatečná specializace vzdělávacích zařízení včetně standardizace vybavení počítačovou a audiovizuální technikou, videokonferenčními systémy a simulačními prostředky a trenažéry.
- c) Z hlediska předpokládaných potřeb praktického výcviku nedostatečné vybavení vzdělávacích zařízení pro reálný nebo simulační výcvik.
- d) Nedostatečná úroveň a kapacita ubytovacích zařízení.
- e) Nedostatečné podmínky a zázemí pro organizování velkých vzdělávacích akcí.
- f) Nedostatečný systém kariérní a jiné hodnotové motivace osob pro aktivní přístup k výcviku a vzdělávání.
- g) Nedostatečná metodická podpora pro lektory při zavádění nových kurzů a absence kvalitních lektorských manuálů, studijní literatury k jednotlivým kurzům.
- h) Nerovnoměrné rozložení vzdělávacích zařízení na území České republiky.
- i) Nedostatečný systém přípravy a dalšího vzdělávání lektorů. Absence odborných sympozií lektorů vzdělávacích zařízení.
- j) Rezervy v systémovém hodnocení činnosti vzdělávacích zařízení.
- k) Ne vždy dostatečné propojování systému vzdělávání s praktickým výkonem služby - nesystémová zpětná vazba, chybějící metodika pro zjišťování zpětné vazby a pro využití získaných poznatků v procesu vzdělávání.
- l) Rezervy v propojování oblasti inovací, vědy a výzkumu se vzdělávacím procesem.
- m) Rozdílnost techniky a technických prostředků ve vzdělávacích zařízeních a u HZS krajů.
- n) Nedostatečná aplikace vzdělávacích potřeb s ohledem na požadavky výkonu služby.
- o) Malý podíl vzdělávacích zařízení MV-GŘ HZS ČR na vzdělávání a odborné přípravě členů J SDHO.
- p) Nedostatečná odborná příprava vedoucích a velitelů složek IZS a dalších osob z orgánů veřejné správy oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení ve vzdělávacích zařízeních MV-GŘ HZS ČR.

Realizaci vize a cílů vytyčených touto koncepcí mohou ohrozit vnější faktory, kterým musí HZS ČR v případě jejich výskytu čelit.

### **Hrozby**

- a) Nedostatek finančních prostředků vyčleněných pro oblast vzdělávání v HZS ČR a z něho vyplývající prodloužení doby, po kterou příslušník nespĺňuje požadavky na odbornou

způsobnost, případně též nedostatečné zajištění potřebné kvality vzdělávacího procesu se zaměřením na odbornou způsobilost.

- b) Snaha externích subjektů o zajištění nesystémového komerčního vzdělávání pro příslušníky, členy J SDHO a pro zaměstnance veřejné správy v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení, které ve svém důsledku může vést ke snižování úrovně vzdělávání.
- c) Rezervy v kontrole vzdělávání na středních a vysokých školách v oborech požární ochrana, ochrana obyvatelstva a krizové řízení.
- d) Nebezpečí odčerpávání prostředků pro vzdělávací systém HZS ČR do tzv. nadresortních vzdělávacích institucí.
- e) Výskyt mimořádných událostí s následkem vzniku nenadálých škod na vybavení vzdělávacích zařízení a poškození objektů a nedostatečné kapacitní a finanční rezervy na jejich pokrytí.
- f) Změny potřeb ve vzdělávání, případně předpisů v takové frekvenci, která neumožní dostatečně rychlou inovaci kurzů a přípravu lektorského sboru.
- g) Zvyšování přípravy malých specializovaných skupin s velmi úzkou specializací, která může vést k finančně náročnému odčerpávání lektorských kapacit ve prospěch málo početných skupin.
- h) Politické nebo jiné společenské vlivy, které povedou k útlumu činností HZS ČR nebo ke zvýšené fluktuaci příslušníků a zaměstnanců HZS ČR včetně lektorů; četné odchody mohou mít za následek zvýšené nároky na vzdělávání nových příslušníků a zaměstnanců HZS ČR.
- i) Nízká schopnost reagovat na akceleraci vývoje nových, především elektronických technologií.

### **Příležitosti**

- a) Další rozvoj vzdělávání v HZS ČR s využitím mimorozpočtových zdrojů či dotačních programů Evropské unie.
- b) Zvýšení úrovně vzdělávání formou specializace vzdělávacích zařízení HZS ČR z pohledu odbornosti, případně dosažitelnosti na území České republiky s možnostmi využívání ostatními složkami IZS a subjekty veřejné správy.
- c) Partnerství se zahraničními hasičskými vzdělávacími zařízeními.
- d) Možnost využití systému celoživotního vzdělávání terciární sféry.
- e) Možnost využití vzdělávacích zařízení HZS ČR pro praktickou část výuky v rámci ověřovacích studijních programů.
- f) Využití mimoresortních vzdělávacích zařízení pro potřeby vzdělávání HZS ČR, např. využití specializovaných laboratoří a simulátorů.
- g) Možnost rozšíření nabídky vzdělávání pro členy J SDHO.



#### **4. Návrhová část**

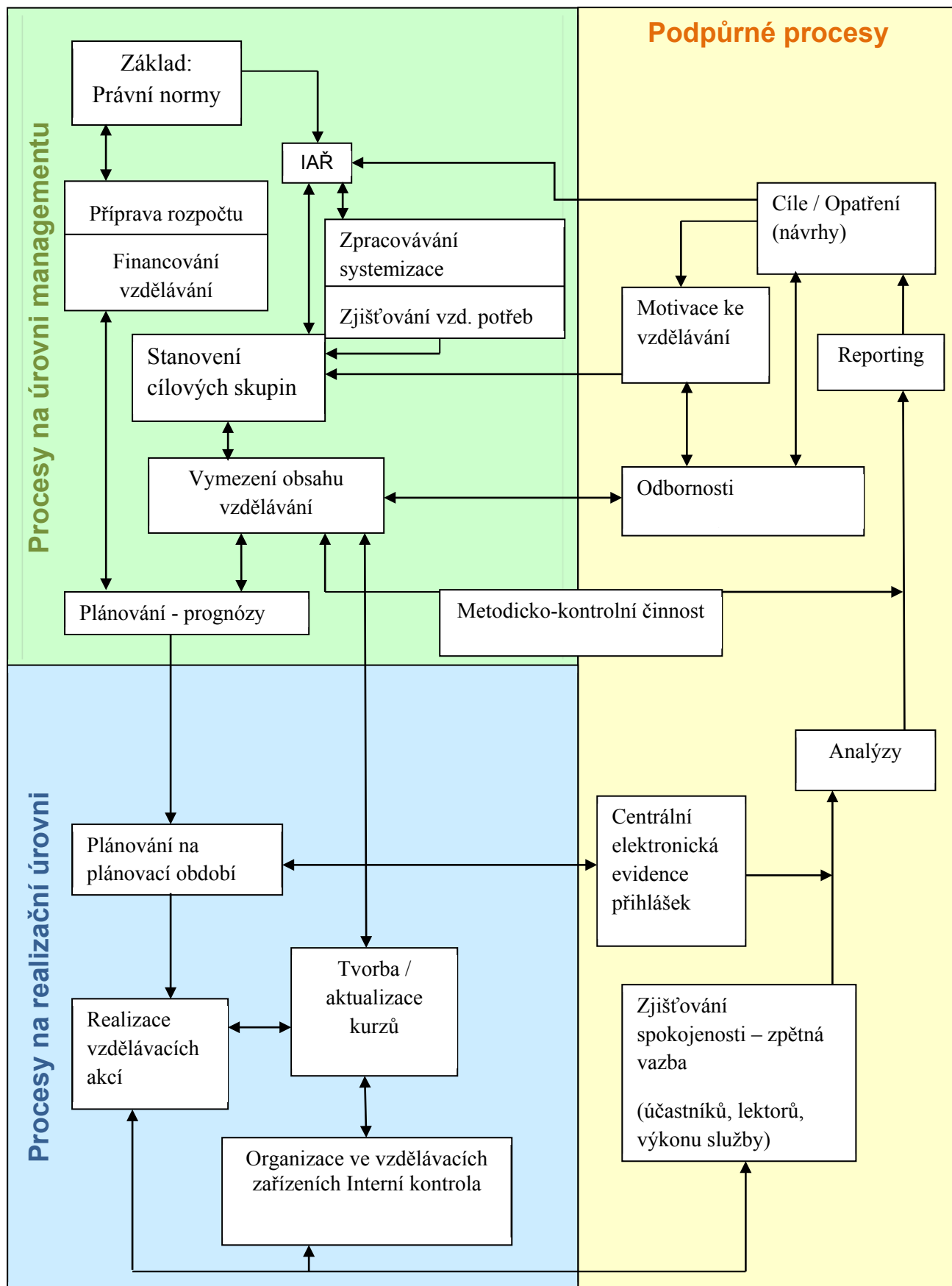
Zásadní změny v systému kurzů HZS ČR byly realizovány v uplynulých třech letech a systém lze na tomto základě dále rozvíjet. V rámci realizace koncepce je potřebné zaměřit se na minimalizaci nedostatků ve vzdělávacím systému a na zavedení procesů a prvků, které v dosavadním systému chybí nebo nefungují optimálně.

Z hlediska fungování systému vzdělávání je důležité nastavit všechny procesy a zohlednit všechny faktory, které určují úspěšnost celého systému. Rozděleny jsou do tří úrovní:

- řídicí procesy, které jsou organizovány na úrovni managementu,
- procesy na realizační úrovni, které jsou nezbytné pro zajištění bezproblémového fungování vzdělávání,
- podpůrné procesy, tzn. procesy, které poskytují zásadní informace o dosažených výsledcích vzdělávání a pomáhají zvyšovat kvalitu vzdělávání.

V níže uvedeném diagramu jsou znázorněny procesy a faktory, které zásadně ovlivňují kvalitu systému vzdělávání v HZS ČR a kterým i nadále bude muset být věnována náležitá pozornost.

## Vzdělávání – procesy v systému



Stav systému vzdělávání vyvolává potřebu úprav směřujících ke zvyšování kvality vzdělávání a k jeho optimalizaci. Všechny úpravy systému proběhnou se zaměřením na účelné vynakládání finančních prostředků. Konkrétním úpravám systému vzdělávání bude předcházet příprava podmínek pro jejich správnou realizaci.

Způsob nastavení jak nových procesů, tak i procesů, které dosud nefungovaly optimálně, je popsán v navrhovaných opatřeních k dosažení vize a cílů vzdělávání.

#### **4.1. Stanovení základních cílů koncepce vzdělávacího systému**

Koncepce vzdělávání v HZS ČR je zaměřena zejména na:

- a) nastavení procesů k zefektivnění vzdělávání příslušníků a zaměstnanců s ohledem na náplň, formu a délku vzdělávacích kurzů,
- b) zvyšování kvality vzdělávání ve vzdělávacím systému HZS ČR,
- c) spolupráci s mimorezortními středními a vysokými školami a s vědeckými pracovišti a jejich využití pro vzdělávání příslušníků a zaměstnanců HZS ČR,
- d) zavedení nových prvků do systému vzdělávání v HZS ČR,
- e) zavedení komplexního systému manažerského vzdělávání,
- f) zefektivnění odborné přípravy v jednotkách PO mimo HZS ČR,
- g) optimalizaci zaměření a specializaci jednotlivých vzdělávacích zařízení HZS ČR s ohledem na zvýšení efektivity a odborné úrovně vzdělávání,
- h) zvýšení připravenosti HZS ČR a dalších subjektů na eliminaci rizik spojených se změnou klimatu a dalších rizik spojených se změnami ve společnosti,
- i) rozvoj vzdělávání dalších subjektů veřejné správy s působností v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, IZS a krizového řízení,
- j) efektivní využívání finančních zdrojů pro vzdělávání v HZS ČR.

#### **4.2. Navrhovaná opatření k dosažení cílů koncepce**

##### **4.2.1. Zefektivňování systému odborných kurzů a organizace změn vzdělávacího systému**

V uplynulých letech byla provedena řada změn v systému odborných kurzů HZS ČR, která vedla k jeho zefektivnění. Za účelem dalšího zefektivňování vzdělávání příslušníků a zaměstnanců HZS ČR je důležité, aby byl tento proces dokončen s tím, že kromě zbývajících odborných kurzů k získání odborné způsobilosti, resp. prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti budou kriticky posouzeny ještě specializační kurzy, jejichž aktualizovaná nabídka bude pravidelně zveřejňována.

K tomu je nezbytné průběžně mapovat činnosti v HZS ČR, následně definovat, resp. aktualizovat minimální požadavky na odborné znalosti a dovednosti k výkonu služby příslušníků HZS ČR a zároveň věnovat pozornost odbornému řízení a vedení výuky.

V této souvislosti je potřebné ustanovit odbornou komisi, která bude působit jako poradní orgán generálního ředitele HZS ČR pro oblast vzdělávání. Hlavní úkol komise bude spočívat ve sledování aktuálních potřeb výkonu služby a v zabezpečování vysoké odborné úrovně výuky a výcviku v HZS ČR. Komise bude projednávat podněty z HZS ČR týkající se aktuálních potřeb výkonu služby, udržovat kontakty se vzdělávacími, technickými a účelovými zařízeními HZS ČR, koordinovat práci na aktualizaci osnov kurzů nebo na tvorbě nových kurzů a bude navrhopvat změny v systému vzdělávání vedení MV-GŘ HZS ČR. Komise bude mít též dohled nad jednotným přístupem k problematice vzdělávání a odborné přípravy.

V zájmu optimalizace vzdělávání a pružné reakce na aktuální potřeby výkonu služby v HZS ČR bude potřebné vytvářet kurzy, které v systému chybí a jejichž potřeba byla identifikována při zjišťování vzdělávacích potřeb. Do budoucna bude potřebné věnovat více pozornosti některým nově stanoveným cílovým skupinám, např. velitelům zásahu. Ke zkvalitnění způsobu vystupování příslušníků sboru na veřejnosti se jeví jako potřebné zavést do systému odborné přípravy i specializační kurz pořadové přípravy a služební zdvořilosti.

Působnost HZS ČR je tak rozsáhlá a činnosti na některých služebních místech jsou natolik složité, že vyžadují pevný základ v oboru požární ochrany nebo ochrany obyvatelstva a krizového řízení a tak komplexní odborné znalosti, že není možné získat je pouze v rámci odborného kurzu. Je tedy žádoucí stanovit příslušníkům HZS ČR na vybraných služebních místech povinnost získat vzdělání v oboru požární ochrany nebo ochrany obyvatelstva a krizového řízení na SOŠ PO a VOŠ PO. Cílem zavedení této povinnosti je zvýšení odborné úrovně příslušníků pro rozhodovací procesy v HZS ČR.

Toto vzdělání bude povinností pro příslušníky HZS ČR se zařazením na úsecích IZS a výkon služby, prevence, ochrany obyvatelstva, krizového řízení a civilního nouzového plánování, kteří vykonávají řídicí funkce a funkce s vysokou náročností na odborné znalosti. Je nezbytné vymezit přesně cílovou skupinu pro toto studium. Absolvováním oborového vzdělání získají jeho účastníci odbornou způsobilost na dobu delší než 5 let. Tuto dobu bude potřeba stanovit, ovšem tato změna bude předpokládat úpravu právních předpisů.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že odbornou způsobilost bude v HZS ČR možné získat absolvováním odborného kurzu nebo oborového vzdělávání na SOŠ PO a VOŠ PO.

#### **4.2.2. Plánování výuky a výcviku**

Plánování výuky a výcviku je v současné době podřízeno především požadavkům na organizaci odborných a specializačních kurzů. Vzdělávání a výcvik cílových skupin mimo HZS ČR není s ohledem na stávající personální a ubytovací kapacitu vzdělávacích zařízení a na personální situaci v HZS ČR realizováno v dostatečném rozsahu.

V plánu kurzů vzdělávacích zařízení musí být zařazeny kurzy pro členy J SDHO a J SDHP. S ohledem na tento požadavek je potřeba vytvořit podmínky pro to, aby tyto kurzy mohly probíhat ve dnech pracovního volna.

#### **4.2.3. Kontrola výuky a výcviku**

Kontrola výuky a výcviku v HZS ČR neprobíhala v uplynulých letech systematicky. Je nutné zavést systém kontroly, který bude zahrnovat jak kontrolu vedené dokumentace, tak i kontrolu dodržování obsahu osnov a odborné úrovně výuky a výcviku.

Průběžná kontrola v rámci procesu řízení vzdělávacích zařízení zůstane i nadále v působnosti personálního odboru MV-GŘ HZS ČR. Cílené a tematické kontroly budou prováděny na základě pověření generálního ředitele. Kontrolu formálních stránek organizace vzdělávacích akcí budou provádět příslušníci odboru personálního MV-GŘ HZS ČR a/nebo zástupci poradní komise generálního ředitele HZS ČR pro oblast vzdělávání. Kontrola obsahu a úrovně kvality výuky a výcviku bude prováděna příslušníky odborných pracovišť MV-GŘ HZS ČR.

Dále je potřebné doladit interní systém kontroly výuky a výcviku služebními funkcionáři vzdělávacího zařízení.

#### **4.2.4. Personální strategie ve vzdělávacích zařízeních**

S cílem zajistit efektivní vzdělávání příslušníků a zaměstnanců HZS ČR a ostatních cílových skupin je nutné zajistit v systému vzdělávání kompetentní, odborně připravené a dobře informované lektory a instruktory jako nositele informací a znalostí v HZS ČR. Do systému vzdělávání v HZS ČR jsou zapojeni především

- kmenoví lektori a instruktoři vzdělávacích a účelových zařízení MV-GŘ HZS ČR a učitelé SOŠ PO a VOŠ PO, kteří vykonávají činnosti v oblasti vzdělávání jako svoji hlavní činnost,
- a dále lektori z výkonu služby, kteří lektorskou činnost realizují vedle náplně služebních činností na jejich služebním místě.

S cílem zajistit kvalitní přenos informací, znalostí a rozvoj dovedností účastníků vzdělávacích akcí je potřeba zabezpečit pro lektory optimální podmínky pro jejich lektorskou činnost a pro jejich další rozvoj. Podle cílových skupin lektorů je nezbytné zavést příslušné formy jejich vzdělávání a podpory.

Péči o lektory je nutné zaměřit na tyto oblasti:

##### **a) Lektori a instruktoři vzdělávacích a účelových zařízení:**

- získávání potřebných odborných způsobilostí v odborných kurzech nebo oborovém vzdělávání jako předpoklad pro výkon služby lektora ve vzdělávacím zařízení,
- získávání potřebných specializací ve specializačních kurzech,
- získávání znalostí a dovedností k prohloubení kvalifikace lektora v kurzech a vzdělávacích akcích mimorezortních subjektů,
- zabezpečit pravidelný kontakt s přímým výkonem služby formou studijních pobytů v organizačních složkách HZS ČR nebo v partnerských organizacích i v zahraničí,

- zajistit pravidelnou informační podporu lektorů
  - formou seznámení s nově vydanými osnovami kurzů při jednání s tvůrci osnov – představení filosofie osnov, upřesnění hloubky výkladu jednotlivých částí probírané problematiky atp.
  - umožněním účasti na IMZ odborných pracovišt' v HZS ČR, poradách služebních funkcionářů a vedoucích zaměstnanců, na konferencích a veletrzích atp.,
  - postupným vybudováním a zpřístupněním databáze podkladů pro výuku,
  - vytvořením podmínek pro účast na tvorbě studijních materiálů, skript a podpůrných textů a pro publikační činnost,
- na zjišťování vzdělávacích a jiných potřeb lektorů formou hospitací nadřízených služebních funkcionářů, vyhodnocování výkonů lektorů a ukládání podpůrných opatření;
- na vzájemnou kolegiální pomoc lektorů formou vzájemných hospitací s cílem inspirovat se metodami a postupy kolegů.

#### **b) Externí lektori**

Tito lektori disponují odbornou způsobilostí a odbornou erudicí v jimi vykonávané oblasti. V procesu vzdělávání zabezpečují propojení odborné přípravy a výcviku příslušníků HZS ČR s přímým výkonem služby. Tito lektori se zpravidla podílejí buď na výuce a výcviku v kurzech vzdělávacích zařízení HZS ČR, nebo školí příslušníky HZS ČR v případě potřeby v rámci jednotlivých seminářů. U těchto lektorů je nezbytné zabezpečit v případě potřeby podporu takto:

- umožnit jim získání lektorských dovedností cestou poskytnutí kurzu lektorských dovedností, resp. získání pedagogického minima, potřebného vzdělání v oblasti pedagogiky a psychologie,
- poskytnout jim nezbytné výukové podpory, skripta, publikace atp.,
- umožnit jim účast na IMZ odborných pracovišt' v HZS ČR, poradách jejich služebních funkcionářů, na konferencích a veletrzích atp.,
- umožnit jim účast na stážích na jiných odborných pracovištích v jimi řešené odborné oblasti, případně studijní pobyt či stáž v zahraničí.

V této souvislosti je potřebné hledat způsoby motivace obou skupin lektorů. Formy motivace jako umožnění různých forem vzdělávání a získávání informací, znalostí a dovedností, oprávnění, certifikátů, účast na přínosných a prestižních akcích, či morální ocenění je nutné doplnit o hledání zdrojů pro mimořádné ocenění jejich mimořádné práce. Zároveň se musí stanovit pravidla takového finančního ocenění.

S ohledem na požadavek zvyšování kvality vzdělávání je nezbytné nadále pokračovat v získávání externích lektorů z výkonu služby a pokračovat v modelu kombinujícím výuku prováděnou kmenovými a externími lektory.

### **4.3. Využití externích subjektů působících v procesu vzdělávání**

Přestože HZS ČR disponuje propracovaným resortním systémem vzdělávání a odborné přípravy, je pro HZS ČR výhodné získávat do svých řad kvalitně připravené hotové specialisty – absolventy oborů vzdělání a studijních oborů mimorezortních škol.

#### **4.3.1. Střední odborné školy**

V současné době se neustále zvyšuje zájem o vyučování oboru vzdělání Požární ochrana (kód oboru 39-08-M/01), a to jak na straně středních odborných škol, tak i na straně veřejnosti.

Nárůst počtu škol, které obor vzdělání Požární ochrana nabízejí, ztěžuje přehled HZS ČR o kvalitě poskytované výuky. Rovněž RVP, který stanoví obsah a podmínky středního vzdělávání v oboru vzdělání Požární ochrana, je vzhledem ke změnám právních předpisů a postupů HZS ČR při zásahu neaktuální. S cílem zlepšit tento stav, je nutné iniciovat aktualizaci RVP a vyžadovat od středních odborných škol dodržování kritérií stanovených RVP a důsledné plnění stávajících dohod o spolupráci uzavřených mezi MV-GŘ HZS ČR, HZS krajů a těmito školami. Dále je potřeba přijmout tato opatření:

- zavést důkladné kontroly výuky na těchto školách, identifikovat nedostatky a požadovat nápravu,
- do budoucna regulovat uzavírání případných dalších dohod o spolupráci se středními odbornými školami.

#### **4.3.2. Vysoké školy**

S ohledem na to, že HZS ČR není schopen sám zajišťovat vysokoškolské vzdělávání (studium v magisterském ani bakalářském stupni) a potřebuje specialisty s vysokoškolskou kvalifikací v oboru požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, IZS a krizového řízení, je nutné zachovat pro HZS ČR možnost tohoto typu vzdělávání externími subjekty, a zabezpečit, aby toto vzdělávání bylo v souladu s požadavky HZS ČR.

Pro tento účel je nezbytné dále rozvíjet spolupráci s vysokými školami, které vzdělávají budoucí odborníky v oblasti bezpečnosti. Současně je nutné aktualizovat dokument Podmínky pro uznávání odborné způsobilosti a v případě, že se k němu vysoké školy přihlásí, zabezpečit jeho důsledné plnění.

Nově se navrhuje, aby kurzy pro ověřovací program zajišťovaly SOŠ PO a VOŠ PO, případně ŠVZ HZS ČR, a to podle odborných zaměření vzdělávacích zařízení.

Absolventi studia, jehož součástí je ověřovací studijní program, budou splňovat podmínku zaměření vzdělání a po splnění podmínek stanovených interními předpisy HZS ČR jim bude uznávána odborná způsobilost pro výkon služby na příslušném služebním místě.

Externí subjekty lze využívat vedle vzdělávacích, technických a účelových zařízení HZS ČR při zajišťování různých krátkodobých vzdělávacích aktivit s tím, že tyto aktivity budou plánovány systémově a v souladu se skutečnými potřebami HZS ČR.

## 4.4. Zavedení nových prvků do systému vzdělávání v HZS ČR

### 4.4.1. Pokračování ve vyvíjení vzdělávacích aktivit se zapojením e-learningu

E-learning je v HZS ČR aplikován jako forma, která zahrnuje:

- **výukový systém s tutoringem** - jedná se o interaktivní nástroj pro řízení a kontrolu průběhu odborné přípravy, tj. pro zpřístupňování výukových materiálů, ověřování úspěšnosti odborné přípravy a pro komunikaci s účastníkem kurzu.
- **výukové materiály** – tady jde o samotný věcný obsah, který je zpřístupňován prostřednictvím výukového systému a může mít různou podobu (různé digitální formáty).

V systému lze vytvářet různé výukové aktivity (kurzy), přičemž je nutné usilovat o jejich naplnění vhodnými výukovými materiály. Uplatnění e-learningu je v podmínkách HZS ČR možné a vhodné především v oblasti kurzů pro přípravu k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti a v oblasti pravidelné odborné přípravy. Při rozhodování o tom, zda a jak použít formu e-learningu, je třeba zohlednit tyto skutečnosti:

- charakter výuky má být odlišný od kurzů k získání odborné způsobilosti, e-learning je vhodný pro kurzy, které jsou zaměřeny především na prohloubení znalostí nebo opakování problematiky,
- nejvhodnější z hlediska podoby kurzů je kombinace prezenční formy výuky a distanční výuky s využitím e-learningu; prezenční část výuky je nezbytná, mimo jiné i proto, že její součástí je zkouška odborné způsobilosti, která musí být realizovaná podle stávající legislativní úpravy<sup>4</sup>,
- účastníci kurzů vykonávají v době odborné přípravy formou e-learningu své funkce aktivně, mají tedy příležitost ověřovat si získané znalosti v praxi a svou odbornost musí naopak potvrzovat ve své práci,
- příslušníci musí mít přístup do elektronického vzdělávacího systému a tedy možnost studia i v době mimo výkon služby,

Výhodou kvalitně připravených e-learningových kurzů je, že

- s využitím e-learningu se výrazně zkracují časové nároky na přítomnost příslušníků ve vzdělávacích zařízeních při prezenční formě výuky, tedy příslušníci tráví výrazně kratší dobu mimo své místo výkonu služby; lze předpokládat, že potřebný čas k odborné přípravě v e-learningovém kurzu bude součástí jejich výkonu služby (mj. v čase, který je vyhrazen jejich odborné přípravě),
- zpracované výukové materiály lze využít i k provádění pravidelné odborné přípravy, a to jak prostřednictvím výukového systému, tak bez něj v tzv. off-line podobě. Výukové materiály mohou být zařazeny přímo do plánu (zaměření) pravidelné odborné přípravy s tím, že:
  - a) témata, která již budou zpracována pro výuku v kurzech k prodloužení osvědčení o odborné způsobilosti, bývají obvykle také tématy, zařazovanými do ročního plánu (zaměření) pravidelné odborné přípravy,

---

<sup>4</sup> § 72 odst. 5 zákona č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů, a § 35 vyhlášky č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění pozdějších předpisů.



- b) rychlý a pružný přenos nových poznatků do praxe,
- c) samotný výukový systém zahrnující testovací modul (testy dostupné z webového rozhraní) lze využít k ověřování výsledků pravidelné odborné přípravy. (Testy se rozumí testovací prostředí s vytvořenou a centrálně spravovanou databází testových otázek.)

#### 4.4.2. Vzdělávání v manažerských dovednostech

S ohledem na měnící se systém práce ve veřejné správě, realizace projektů financovaných ze strukturálních fondů Evropské unie a zavádění někdy nepopulárních opatření s personálním dopadem na řízené příslušníky je nezbytné vytvořit v HZS ČR komplexní systém manažerského vzdělávání, který bude mít stejnou váhu v systému vzdělávání jako je získání odborné způsobilosti. Zákon o služebním poměru má nástroje založené na principech správného vedení lidí a personálního výběru a je nutné zabezpečit, aby služební funkcionáři tyto nástroje dobře znali a správně je uplatňovali.

Systém řízení a vedení lidí se již nějakou dobu mění ve všech sektorech činností a změny zasahují i bezpečnostní sbory. Ze současných trendů můžeme usuzovat, že bude narůstat význam managementu diverzity, mění se pojetí řízení lidských zdrojů v organizaci, zvyšuje se důraz na tzv. měkké dovednosti manažerů, jejich schopnost vést a motivovat lidi. Narůstá hodnota volného času. V přístupu k řízení je naprosto nezbytná flexibilita, a to jak v myšlení a jednání, tak i v rozhodování.

Část vzdělávání v manažerských dovednostech nezbytných pro působení manažerů HZS ČR v operačním řízení je součástí kurzů k získání odborné způsobilosti a k prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti. Pozornost bude nezbytné zaměřit na další oblasti manažerského vzdělávání, které budou mapovat veškeré činnosti manažera i v organizačním řízení. Vytvoření komplexního systému manažerského vzdělávání pak v budoucnu napomůže jak prevenci eskalace konfliktů na pracovištích HZS ČR, tak i dosahování požadovaných výsledků.

Cílem manažerského vzdělávání v tomto pojetí tedy nebude pouhý rozvoj či změna způsobilosti ve smyslu osvojování si nových znalostí a dovedností směřujících k odborné způsobilosti či k získání kvalifikace manažera, ale především dosažení změn v myšlení/cítění a chování zaměstnanců, které jsou rozhodující pro další rozvoj HZS ČR. Cílem bude osvojení si tzv. soft skills, tzv. měkkých dovedností, jako je empatie či znalosti lidí, přes komunikativnost či sebekritičnost, až po schopnost prosadit se, vést tým anebo schopnost nadchnout ostatní pro společný cíl. Pozornost bude věnována zejména posilování těchto základních kompetencí:

**sociální kompetence** - schopnost týmové spolupráce, schopnost čelit konfliktním situacím, komunikativnost;

**kompetence ve vztahu k vlastní osobě** - kompetentní zacházení se sebou samým, tj. nakládání s vlastní hodnotou, být svým vlastním manažerem, schopnost reflexe vůči sobě

samému, vědomé rozvíjení vlastních hodnot a lidského obrazu, schopnost posuzovat sám sebe a dále se rozvíjet;

**kompetence v oblasti metod** - plánovitě, se zaměřením na cíl uplatňovat odborné znalosti, tzn. analyzovat (postupovat systematicky), vypracovávat tvořivé, neortodoxní řešení (jít mimo vyšlapané cesty), strukturovat a klasifikovat nové informace, dávat věci do kontextu, poznávat souvislosti, kriticky přezkoumávat v zájmu dosažení inovací, zvažovat šance a rizika.

Systém manažerského vzdělávání musí být vytvořen tak, aby respektoval rozdělení úrovní řízení v HZS ČR. S cílem zabezpečit co nejefektivnější přijímání nových poznatků a zdokonalování manažerských kompetencí budou v manažerském vzdělávání preferovány interaktivní praktické formy výcviku.

#### **4.5. Zaměření a specializace jednotlivých vzdělávacích zařízení v HZS**

##### **ČR s ohledem na zvyšování efektivity a odborné úrovně vzdělávání**

Náročnost a složitost činností hasičů na místě zásahu, používané věcné a technické prostředky požární ochrany a stále dokonalejší technologické a taktické postupy nutí k zamyšlení nad formami výcviku, kterými musí hasiči projít. V rámci odborné přípravy mají hasiči získávat nejenom potřebné teoretické znalosti; z hlediska jejich bezpečnosti při výkonu služby je důležité rozvíjet jejich dovednosti a návyky. K trendům vyspělých zemí dnes patří, že formy vzdělávání a výcviku se stále více přibližují podmínkám, se kterými se hasiči setkávají při reálném zásahu. Požadavkem současné doby je tedy vytvořit prostorové podmínky pro pravidelný společný výcvik složek IZS a dalších záchranných a pomocných organizací.

Zařízení, které by v současné době beze zbytku splňovalo nároky na výcvik v takovém rozsahu, zatím v České republice chybí. Velikostí a vybavením se optimálnímu stavu přibližuje ŠVZ HZS ČR - středisko Brno. V tomto zařízení ovšem zdaleka nelze simulovat všechny typy zásahů v různých variacích, přestože technicky a věcně je toto zařízení relativně dobře vybavené.

Hlavním dlouhodobým záměrem je proto vybudovat **v rámci vzdělávacích zařízení HZS ČR optimální infrastrukturu pro jednotný a efektivní výcvik**, jejíž součástí budou polygony a vybavení, které umožní praktický výcvik požadovaných parametrů. Tím budou v HZS ČR zajištěny podmínky pro to, aby příslušníci HZS ČR a ostatní hasiči prováděli výcvik v situacích a prostorech přibližujících se realitě a také aby se mohli secvičit s ostatními bezpečnostními a záchrannými složkami České republiky i ze zahraničí. Aby bylo možné realizovat takto rozsáhlý záměr, bude nezbytné, aby každé vzdělávací zařízení zabezpečovalo přesně vymezenou část odborné přípravy, na tuto se specializovalo a aby bylo odpovídajícím způsobem dovybaveno. Tento přístup zabrání duplicitnímu vydávání finančních prostředků a každé vzdělávací zařízení se stane expertním pracovištěm pro jemu stanovenou oblast.

#### 4.5.1. Organizace vzdělávacích zařízení a jejich specializace

Hlavní subjekty, které budou zajišťovat vzdělávání příslušníků a zaměstnanců HZS ČR a jednotek PO, vedoucích a velitelů složek IZS a osob veřejné správy na úseku ochrany obyvatelstva a krizového řízení:

- a) SOŠ PO a VOŠ PO
- b) ŠVZ HZS ČR
  1. středisko Brno
  2. středisko Zbiroh
- c) IOO LB
- d) ZÚ HZS ČR
- e) vzdělávací zařízení HZS krajů
  1. vzdělávací zařízení HZS Královéhradeckého kraje („Učiliště požární ochrany Velké Poříčí“) – centrální vzdělávací zařízení pro práci ve výškách a nad volnou hloubkou.
  2. vzdělávací zařízení dalších HZS krajů (zejména střediska praktického výcviku).

V rámci navrhovaných změn bude SOŠ PO a VOŠ PO přesunuta do stávajícího areálu ŠVZ HZS ČR-středisko Frýdek-Místek. Středisko ŠVZ HZS ČR Frýdek-Místek zanikne a areál a vybraná služební místa budou převedena k SOŠ PO a VOŠ PO. S ohledem na možnosti čerpání finančních prostředků z ESF je nutné tuto změnu provést co nejdříve. Realizací této změny dojde k zefektivnění využívání stávajících areálů na území statutárního města Frýdek-Místek a zároveň ke snížení nákladů na provoz a rozvoj dvou vzdělávacích zařízení v tomto městě.

V návaznosti na potřebu zajistit v rámci HZS ČR optimální počet, rozmístění a zaměření odbornosti vzdělávacích zařízení je nutné profilovat vzdělávací zařízení takto:

- a) SOŠ PO a VOŠ PO:
  - vzdělávání v rámci VOŠ a vnitroresortního oborového studia v HZS ČR.
  - odborná a specializační příprava ostatních příslušníků mimo příslušníky zařazené v jednotkách HZS ČR (administrativa, prevence, krizové řízení a ochrana obyvatelstva),
  - odborná a specializační příprava příslušníků zařazených na KOPIS,
  - odborná příprava příslušníků a managementu HZS ČR na takticko-strategické úrovni,
  - odborná příprava velitelů pro řízení zásahu, koordinaci složek IZS u zásahu, činnosti ve štábech velitel zásahu,
  - odborná příprava jednotek PO a složek IZS na taktické, operační a strategické úrovni řízení,
  - využití simulačních technologií a virtuální reality pro modelování cvičných situací, popřípadě skutečně proběhlých událostí.

- vzdělávání pro veřejnou správu (ústřední orgány, kraje, ORP, obce),
- jazyková příprava,
- kurzy v rámci ověřovacího studijního programu,
- specializační vzdělávání v oblasti systému vyrozumění a varování,
- specializační příprava v J SDHO se zaměřením na plnění úkolů ochrany obyvatelstva,
- příprava a provádění služební zkoušky příslušníků,
- specializační vzdělávání v oblasti speciální chemie a CBRN,
- kurzy pro získání odborné způsobilosti v oblasti spojové služby,
- činnosti související s vydáváním osvědčení a ověřováním odborné způsobilosti podle § 11 zákona o požární ochraně.

b) ŠVZ HZS ČR:

Středisko Brno

- základní odborná příprava příslušníků zařazených v jednotkách HZS ČR,
- odborná příprava v kurzech Strojníků k získání odborné způsobilosti,
- odborná příprava velitelů pro řízení družstva a řízení zásahu, koordinaci složek IZS u zásahu,
- odborná příprava techniků strojní, chemické a technické služby,
- specializační odborná příprava v jednotkách HZS ČR (s využitím nových technologií v HZS ČR), vyjma specializačních kurzů pro práci ve výškách a nad volnou hloubkou,
- základní i následná příprava hasičů v neodkladné zdravotnické pomoci,
- využití simulačních technologií a virtuální reality pro modelování cvičných situací, popřípadě skutečně proběhlých událostí,
- výcvik se zařízením Cobra i na mezinárodní úrovni v rámci Cobra akademie,
- praktické kurzy a semináře pro zvládání zásahů při zřícení staveb a sesuvech půdy,
- specializační praktické kurzy a semináře v oblasti speciální chemie a CBRN (včetně mezinárodních kurzů, např. pro NATO),
- praktické nadstavbové kurzy a semináře pro taktickou úroveň řízení zásahu,
- základní a specializační odborná příprava v jednotkách HZS podniků, J SDHO a J SDHP,
- kurzy v rámci ověřovacího studijního programu,
- odborná příprava základních a ostatních složek IZS na taktické úrovni řízení.

Středisko Zbiroh

- základní odborná příprava hasičů v jednotkách HZS ČR v rozsahu nástupního odborného výcviku,

- základní odborná příprava techniků strojní, chemické a technické služby,
- vybrané specializační kurzy v jednotkách HZS ČR (zejména obsluha motorových řetězových pil, instruktor obsluhy motorových řetězových pil, vůdce malého plavidla, výcviky v podmínkách požáru v uzavřeném prostoru, zásahy na nebezpečné látky),
- základní a specializační odborná příprava v jednotkách HZS podniků, J SDHO a J SDHP,
- odborná příprava složek IZS na taktické úrovni řízení.

c) IOO LB:

- podíl na tvorbě a realizaci vzdělávacího systému pro další cílové skupiny mající vztah k problematice bezpečnosti, např. úředníci veřejné správy, volení funkcionáři nebo právnické osoby, jejichž činnosti jsou dotčeny povinnostmi ve vztahu ke krizovému řízení a ochraně obyvatelstva,
- podíl na zavádění distančních forem vzdělávání v HZS ČR,
- vybrané specializační kurzy (např. zjišťování příčin vzniku požárů, kontrolní činnost, stavební prevence, ionizujícího záření, JSVV apod.),
- další vzdělávání managementu HZS ČR,
- vzdělávání se zaměřením na veřejnou správu,
- speciální vzdělávání v oblasti chemické služby, speciální chemie, CBRN pro chemické laboratoře a ověřování odborné způsobilosti v této oblasti pro příslušníky a zaměstnance chemických laboratoří.

d) Záchranný útvar:

- výcvik řidičů a jejich specializační vzdělávání (prostřednictvím autoškoly), a to včetně členů jednotek SDH obcí a personálu základních složek IZS,
- specializační kurzy pro příslušníky, zaměstnance a členy v jednotkách PO a personál složek IZS (např. obsluha ženižní techniky, potápěči a další).

e) Výcvikové středisko HZS Královéhradeckého kraje Velké Poříčí:

- Základní a specializační výcvik hasičů ve výškách a nad volnou hloubkou příslušníků HZS ČR, zaměstnanců a členů jednotek PO a složek IZS,
- základní a specializační odborná příprava v J SDHO,
- pravidelná odborná příprava a specializační kurzy příslušníků HZS kraje.

Výcviková střediska HZS krajů:

- základní a specializační odborná příprava členů J SDHO,
- pravidelná odborná příprava a specializační kurzy příslušníků HZS kraje.

SOŠ PO a VOŠ PO, ŠVZ HZS ČR a ZÚ HZS ČR mohou organizovat některé z výše uvedených aktivit formou odloučených tříd.

Profilování jednotlivých vzdělávacích zařízení může být průběžně upravováno na základě aktuálních vzdělávacích potřeb HZS ČR.

#### **4.5.2. Materiálně technické zázemí vzdělávacích zařízení HZS ČR**

Za účelem zvýšení připravenosti na nová rizika ve vazbě na vybavení jednotlivých vzdělávacích zařízeních se jeví jako nezbytné využití prostředků z ESF.

Ve vztahu k novým rizikům a předpokládané profilaci vzdělávacích zařízení je nutné stávající vzdělávací zařízení vybavit novými prostředky pro výuku a výcvik, zejména vybudovat nové výcvikové plochy, trenažéry, simulátory a související výcviková zařízení.

Kvalitním vybavením stávajících výcvikových zařízení získá HZS ČR podmínky pro nácvik součinnosti s dalšími složkami IZS a s orgány veřejné správy.

Záměry na vybudování technického a stavebního zázemí pro zkvalitnění odborné přípravy v jednotlivých vzdělávacích zařízeních HZS ČR jsou uvedeny v následujících kapitolách.

##### **4.5.2.1. SOŠ PO a VOŠ PO**

Vzhledem k předpokládanému portfoliu vzdělávacích aktivit SOŠ PO a VOŠ PO je nutno ve škole vybudovat Centrum pro přípravu na řízení zdolávání mimořádných událostí (dále jen „Centrum“). Výhoda spočívá v možnosti budovat Centrum jako komplex vzájemně propojených jednotlivých pracovišť s plánovanými simulátory pro výuku v úrovni taktického, operačního a takticko-strategického řízení, včetně návazností na krizové řízení. Tím by bylo možné dosáhnout vyšší úrovně odborné přípravy příslušníků HZS ČR, vedoucích a velitelů složek IZS a osob z veřejné správy v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení.

Vybudování Centra jako jednoho celku přináší mnoho nesporných výhod. Hlavní výhodou je sjednocení linie předávaných informací na všech úrovních řízení s možností zdůraznit vzájemné vazby a souvislosti. Vzdělávání a výcvik bude zaměřen především na praktické činnosti související s řízením zásahů složek IZS, a to zejména na simulaci reálných rozhodovacích procesů při řešení mimořádných událostí a krizových situací. Právě propojení do jednoho centra umožní lépe a efektivně využít jak lidské zdroje, tak technické zázemí potřebné pro tuto činnost, což povede k budoucí úspoře provozních nákladů.

Jako součásti centra se navrhuje následující nová pracoviště:

**Simulátor pro výuku v oblasti ochrany obyvatelstva a krizového řízení** – bude určen především pro přípravu středního a vyššího managementu, pro přípravu členů krizových štábů apod. Bude umožňovat simulaci reálných situací, které musí řešit členové krizových štábů s využitím dostupných (zejména komunikačních a informačních prostředků). Bude zde rovněž možné propojit výcvik členů krizových štábů a řídicích pracovníků jednotlivých složek IZS na úrovni vedoucích a velitelů. Simulátor může být řešen i na mobilní bázi nebo jako zčásti

mobilní tak, aby bylo možno tyto typy výcviku zabezpečovat pro potřeby základních a vyšších územně samosprávných celků v místě jejich sídla.

**Simulátor pro výuku taktického a takticko-strategického řízení** – tento simulátor bude sloužit k přípravě velitelů jednotek PO a velitelů zásahů a vedoucích složek IZS se zaměřením na řízení zásahu složek IZS jak na taktické, tak na takticko-strategické úrovni řízení zásahu a na řízení jednotlivých složek IZS. Výcvik může být provázán se současným výcvikem prováděným na obdobných simulátorech pro operační a krizové řízení. Důraz bude kladen na získání znalostí a dovedností potřebných k řešení reálných situací.

**Simulátor pro výuku operačního řízení** – simulátor bude vybudován jako komplex pracovišť operátorů tísňových linek jednotlivých složek (především HZS ČR) a bude doplněn vhodnou simulační technologií (včetně pracovišť „protihráčů“ – simulace hovorů na tísňové linky), která bude simulovat jak provoz na tísňových linkách, tak komunikaci z míst zásahů složek IZS, případně komunikaci s pracovišti štábů velitele zásahu, krizových štábů (nebo dalších složek IZS) – to umožní propojení s dalšími plánovanými pracovišti (simulátory) pro výcvik a výuku v oblasti taktického, takticko-strategického a krizového řízení. Simulátor bude sloužit k výcviku a prohloubení znalostí operátorů tísňových linek, operačních techniků a operačních důstojníků KOPIS HZS krajů, a to jak na úrovni příjmu a vyhodnocení tísňových volání, nasazování sil a prostředků, tak i na úrovni koordinace řízení složek IZS, součinnosti s orgány krizového řízení s vazbou na strategickou úroveň řízení včetně činnosti KOPIS na úseku ochrany obyvatelstva.

**Simulátor pro výuku komunikačních technologií** – bude zaměřen na seznámení a výcvik s radiokomunikačními a informačními prostředky, které využívají jednotlivé složky IZS. Cílem výuky a výcviku bude získání dovedností a návyků nezbytných pro obsluhu a efektivní využívání komunikačních technologií, které umožní bezproblémové spojení jednotlivých složek IZS.

**Víceúčelová multifunkční hala** – výstavba nové haly o ploše 1200 m<sup>2</sup>. Hala umožní různé formy výcviku příslušníků HZS ČR, zaměstnanců a členů jednotek PO a studentů v rámci ověřovacího programu. V rámci haly bude možné organizovat jak praktický výcvik zaměřený na ochranu obyvatelstva (např. evakuační středisko, místo nouzového ubytování), tak organizovat přednášky, workshopy, instruktáže pro cca 100 až 150 osob.

**Učebna pro výuku charakteristických jevů a možného rozvoje požáru** – toto vysoce specializované výukové pracoviště bude zaměřeno na výuku zejména dynamických jevů spojených s požárem a faktorů ovlivňujících jeho šíření – toto pracoviště lze využít k výuce účastníků širokého spektra kurzů ze složek IZS, včetně výuky specialistů v oblasti kriminální služby P ČR.

**Učebna zdravotní přípravy** – učebna bude určena především pro přípravu příslušníků HZS ČR, členů jednotek PO a příslušníků PČR v oblasti zdravotnické přípravy. Učebnu může po dohodě využívat také ZZS, případně Horská služba nebo jiné ostatní složky IZS. Tato učebna umožní kvalitativně vyšší úroveň zdravotní přípravy u všech výše uvedených složek.

**Laboratoř nebezpečných látek (dále jen „NL“)** - tato laboratoř bude vybavena vybranými zkušebními a měřicími přístroji, které umožní formou laboratorních cvičení účastníky kurzů seznámit s vybranými nebezpečnými vlastnostmi látek případně jejich požárně technickými charakteristikami, včetně způsobu jejich stanovení. Zároveň by laboratoř umožňovala praktickou činnost s vybranými měřicími a detekčními zařízeními z výbavy složek IZS. Cílem je přiblížit všem účastníkům výcviku z řad složek IZS vlastnosti jednotlivých druhů NL a seznámit je s možnými a vhodnými způsoby ochrany před těmito nebezpečnými vlastnostmi.

**Učebna pro výuku zásahů na zdolávání NL** – výuka a výcvik bude zaměřen na řízení zásahů spojených s únikem NL, simulaci a odhad rozšíření úniků těchto látek a stanovení vhodných opatření v oblasti ochrany obyvatelstva. Svým obsahem bude navazovat na výuku v laboratoři NL a při této výuce budou zohledněny znalosti a poznatky získané v laboratoři NL. Umožňuje seznámení personálu složek IZS s komplexní taktikou na zdolávání úniků NL, včetně případů, kdy bude únik NL souviset s terorismem.

**Učebna informačních technologií** – učebna, která umožní výuku informačních technologií a softwaru využitelného pro řízení zásahu, oblast krizového řízení a oblast ochrany obyvatelstva (např. systémy GIS využívané složkami IZS, simulační a ovládací software včetně software souvisejícího s a modulujícího projevy klimatických změn). Cílem bude seznámit personál složek IZS a orgány zapojené do oblasti krizového řízení s možnostmi informační podpory a se způsoby efektivního využití dostupných a získaných informací.

**Laboratoř požární prevence a stavebních materiálů** - laboratoř bude vybavena vybranými zkušebními zařízeními úzce souvisejícími s oblastí požární prevence a požární bezpečnosti staveb, např. zkušební zařízení umožňující zkoušet a sledovat případně přímo stanovovat třídy reakce na oheň vybraných stavebních materiálů a hmot případně elektrických kabelů. Součástí laboratoře bude rovněž speciální zkušební prostor pro ukázky činnosti požárně bezpečnostních zařízení (EPS, SSHZ apod.) a také zabezpečovacích zařízení a souvisejících technologií. Součástí laboratoře by bylo i specializované pracoviště, na kterém bude možno zkoumat a demonstrovat tepelné účinky elektrické energie ve vztahu k elektrickým iniciátorům. Laboratoř zároveň umožní demonstrovat funkci vybraných stavebních prvků a vlastnosti určených stavebních konstrukcí, což je výhodné i pro složky IZS, jejichž zásahy mohou probíhat v prostředí narušených stavebních konstrukcí.

#### 4.5.2.2. ŠVZ HZS ČR

ŠVZ HZS ČR bude hlavním vzdělávacím a výcvikovým zařízením pro cílovou skupinu příslušníků HZS ČR a hasičů zařazených v jednotkách PO a na úseku IZS, složek IZS a dalších zásahových sil.

#### **Středisko Brno**

Ve středisku Brno je nutné modernizovat stávající trenažéry a simulátory a vybudovat nové výcvikové simulátory a trenažéry zaměřené na technické zásahy, zásahy při požárech a dalších mimořádných událostech vyvolaných změnou klimatu nebo havárií NL.



S ohledem na dlouhodobé záměry a trendy ve vzdělávání HZS ČR získalo středisko Brno volnou plochu v areálu průmyslové zóny v Brně-Lišni (areál „Zetor“). Tato plocha je velmi vhodná pro umístění trenažéry, simulátorů a souvisejících zařízení potřebných pro zajištění vzdělávání v budoucnosti.

**Komplex silniční a železniční dopravy** – cvičný komplex zahrnující část železničního tělesa, silnice, dálnice, včetně mimoúrovňového křížení a trakčního vedení, ústící do objektu tunelu vybaveného tunelovými spojkami, SOS budkami apod. Tento komplex umožní nácvik zásahů složek IZS při mimořádných událostech souvisejících se silniční nebo železniční dopravou, zejména v tunelech, ale i v navazujících prostorách silničních komunikací nebo železničních drah. Hlavním smyslem takto vybudovaného unikátního výcvikového zařízení bude nácvik rozsáhlých součinnostních zásahů všech základních složek IZS, spojený se simulovanou mimořádnou událostí velkého rozsahu.

Z hlediska účelnosti musí výstavba trenažéry silniční a železniční dopravy zahrnovat celý komplex výcvikových objektů s potřebným zázemím.

Komplex pak budou moci využívat i jednotlivé složky IZS k nácviku své převažující činnosti (ZZS, P ČR) v tomto prostředí.

**Komplex sutinových domů** – nový objekt pro nácvik zásahů ve zřícených objektech nebo objektech s narušenou statikou. Objekt bude využíván pro nácvik zásahů jednotek PO a složek IZS při vyprošťování osob ze zřícených budov, nácvik specifických činností jako jištění zasahujících a zachraňovaných nebo stabilizace konstrukcí, případně k nácviku práce s novými technikami a technologiemi umožňujícími záchranu osob, případně i resuscitaci nebo ošetření osob v uvedených složitých podmínkách objektů s narušenou statikou. Tento objekt bude rovněž využíván kynologickou službou při výcviku a zkouškách záchrannářských psů se zaměřením na vyhledávání osob).

**Multifunkční dům** – nový objekt pro nácvik zásahů ve vnitřních prostorách bez simulace jevů spojených s požárem. Umožní nácvik zásahů, které jsou charakteristické složitou orientací v neznámých prostorách, vyhledávání osob, vytváření vstupů do uzavřených prostor apod. Objekt je využitelný pro výcvik všech základních složek IZS.

**Simulátor řízení zásahové požární techniky** – vybudování nového zařízení umožňujícího výcvik řidičů strojníků se simulací podmínek v reálném provozu s využitím trenažéry simulujícího skutečný nákladní automobil s odpovídajícími ovládacími prvky a možností nastavení jízdních vlastností skutečného vozidla (možná variabilita na jednotlivé typy vozidel). Jedná se o unikátní, vysoce specializované výcvikové pracoviště, které budou využívat všechny složky IZS.

**Výcvikový komplex technické služby** – výcvikový komplex technické služby je představován dvěma specializovanými pracovišti a specializovaným pracovištěm tzv. „Cobra akademie“. Nová učebna technické služby s navazující výcvikovou dílnou je jedním z klíčových pracovišť pro odbornou přípravu specialistů. Pracoviště „Cobra akademie“ tvoří nové prostory pro výcvik se zařízením pro řezání a hašení.

**Učebna strojní služby** – tato učebna bude vybudována v rámci dalších úprav v areálu v Brně-Lišni zahrnující stavebně-technické propojení budov A a D – dojde k vybudování nové učebny pro strojní službu. Tato specializovaná učebna bude zaměřena na výuku v oblasti zajištění náhradních zdrojů elektrické energie.

**Polygon pro výcvik v dýchací technice** – rekonstrukce stávajícího polygonu, který je určen především pro výcvik za snížené nebo nulové viditelnosti s použitím dýchací techniky. Polygon bude využívat především jednotky PO, případně další složky IZS (Armáda ČR, Hlavní báňská záchranná stanice apod.).

**Komplex dílen chemické služby včetně specializované učebny chemické služby** – rekonstrukce stávající učebny a navazující výcvikové dílny chemické služby. Výcvik a výuka v učebně bude zahrnovat výuku v celé oblasti působnosti chemické služby, to je nasazení a údržba dýchací techniky (včetně potápěčské techniky), oživovací techniky případně i detekční techniky z výbavy jednotek PO a složek IZS. Výcvik personálu složek IZS bude zaměřen na seznámení se způsoby a systémy ochrany dýchacích cest, na seznámení s používanou detekční technikou – způsoby jejího použití a využití získaných výsledků při ochraně obyvatelstva a ochraně zasahujících z řad personálu složek IZS.

**Vodní nádrž** – rekonstrukce stávající nádrže, využitelné pro různé druhy zásahů související s vodní hladinou nebo zamrzlými vodními plochami.

**Zázemí pro výcvik mimo areál** v Brně-Lišni – nové prostory nebo rekonstrukce stávajících objektů představující zázemí výcvikového areálu mimo areál v Brně-Lišni (areál „Zetor“). Toto zázemí navazuje na plánovaný komplex silniční a železniční dopravy a zahrnuje nezbytné sociální zázemí a související provozní prostory nezbytné pro zajištění výcviku na tomto detašovaném pracovišti. Vzhledem k plánovanému počtu osob účastnících se výcviku, charakteru výcviku a jeho náročnosti je toto zázemí nezbytné pro úspěšný a bezpečný průběh jednotlivých výcviků.

**Komplex objektů pro nácvik hašení požárů** – objekty budou využívány pro nácvik zásahů jednotek PO a spolupráce při zásahu se složkami IZS. Součástí komplexu bude flashover simulátor pro nácvik zvládnutí rutiny při požárech v uzavřených prostorách a chování při těchto požárech, povede k pochopení vlastností uzavřených požárů.

**Kabelový kanál** – simulátor umožní nácvik zásahů v prostorách kabelových kanálů, které jsou specifické zejména v průmyslových provozech. Kabelový kanál bude zčásti proveden také jako kolektorový sběrač (zařízení typické v městských aglomeracích) a kromě hasebních zásahů umožní součinnostní zásahy s PČR, popř. s ZZS (vyhledávání a vyprošťování osob, činnost kynologické služby apod.).

**Trenažér pro zásah na NL** – pro nácvik zásahů na únik NL všech typů a skupenství na různých technologiích.

**Simulátor řízení zásahu s využitím virtuální reality** - komplexní prostory pro simulátory virtuální reality a technologie.

**Přednáškový sál** – odpovídající současným požadavkům s kapacitou minimálně 150 posluchačů s možností rozdělení prostoru.

**Učebna aktivních forem regenerace** – pro výcvik technik časně a pozdní regenerace – rekondice a kompenzace.

### **Středisko Zbiroh**

Zaměření činnosti ŠVZ HZS ČR-střediska Zbiroh je především na praktické formy výuky ve vazbě na již vybudovaná zařízení (flashover kontejner, výcvikové zařízení PČR). Nově vybudovaný protiplynový polygon umožní nácvik činností založených na používání dýchací techniky, nácvik orientace v členitých prostorách s omezenou nebo nulovou viditelností a vyhledání a záchranu osob ze stísněných a nepřehledných prostor – to jsou činnosti, které by měly předcházet výcvikům prováděným ve flashover kontejneru. Další trenážery vhodně využijí prostorových možností ve středisku Zbiroh tak, aby se celé zařízení stalo komplexnějším výcvikovým střediskem se zaměřením na praktický výcvik různorodých činností jednotek PO a složek IZS při zásahu. Zbiroh díky svým prostorovým možnostem a nově vybudovaným trenážerům může být zaměřen na použití specializované techniky a specializovaných prostředků při zásazích jednotek PO a složek IZS (především zásahy na únik NL v prostředí průmyslových objektů a hašení rozsáhlých požárů hořlavých kapalin) a nácvik rozsáhlých zásahů v součinnosti více složek IZS. Zbiroh bude jediným výcvikovým zařízením umožňujícím provedení rozsáhlého součinnostního cvičení složek IZS v objektu, který je majetkem HZS ČR (a to s veškerým potřebným zázemím).

**Protiplynový polygon** – bude vybudován rekonstrukcí jedné ze stávajících budov v areálu. Prostory, o které bude budova, v níž bude protiplynový polygon dobudován, doplněna (specializovaná učebna chemické služby a sociální zázemí včetně šaten), zároveň vhodně rozšíří kapacitní výcvikové možnosti celého střediska bez nutnosti přestavby dalších budov. Polygon umožní nácvik činností založených na používání dýchací techniky včetně nácviku orientace v členitých prostorách s omezenou nebo nulovou viditelností a vyhledání a záchranu osob ze stísněných a nepřehledných prostor, případně na poskytování nezbytného ošetření osob v prostorách s omezenou možností pohybu a sníženou viditelností.

**Výukové pracoviště chemické služby** – vznikne rekonstrukcí jedné ze stávajících budov v areálu (v ní bude umístěn i protiplynový polygon). Výcvik a výuka bude zahrnovat celou oblast působnosti chemické služby, to je nasazení a údržba dýchací techniky (včetně potápěčské techniky), křísící techniky případně i detekční techniky z výbavy jednotek PO a složek IZS. Výcvik personálu složek IZS bude zaměřen na seznámení se způsoby a systémy ochrany dýchacích cest, na seznámení s používanou technikou.

**Trenážer na únik NL** - bude jediným velkorozměrovým trenážerem s tímto zaměřením na celém území ČR a bude simulovat **část vybrané technologie průmyslového podniku** (petrochemického) a bude umožňovat **nácvik zásahu na únik NL v plynné nebo kapalné fázi**. Zařízení bude provedeno se zohledněním skutečných podmínek průmyslového podniku.

Zařízení bude doplněno o krátkou kolej s umístěným kotlovým vozem a o vodorovnou zpevněnou plochu se silničním návěsem, které umožní simulovat čerpací nebo stáček stanoviště hořlavých kapalin nebo jiných NL. Dále bude vybaveno komunikačními prostory obvyklými v průmyslových provozech – žebříky, schodiště a lávky, které umožní nácvik záchrany osob z takového prostředí (bez vazby na zásah s NL, např. záchrana z výšek s využitím lezecké techniky). **Celé zařízení umožní simulaci úniků NL a nácvik souvisejících zásahů na součinnostní úrovni** – nejen na úrovni činnosti směřující k zastavení úniku nebezpečné chemické látky, ale umožní simulovat „komplexní“ zásah na NL včetně vytvoření příslušných zón a pracovišť. Pro složky IZS bude představovat prostor, v němž je možné nacvičovat zásahy v prostorách průmyslových objektů včetně činností jako je ošetření a transport osob v těchto podmínkách, případně vyhledání a nalezení těchto osob (včetně využití kynologů a výcviku jejich psů v popsáných podmínkách).

**Sutinový dům** – nový objekt pro nácvik zásahů ve zřícených objektech nebo objektech s narušenou statikou. Objekt bude využíván pro nácvik zásahů jednotek PO a složek IZS při vyprošťování osob ze zřícených budov, nácvik specifických činností jako jištění zasahujících a zachraňovaných nebo stabilizace konstrukcí, případně k nácviku práce s novými technikami a technologiemi umožňujícími záchrany osob, případně i resuscitaci nebo ošetření osob v uvedených složitých podmínkách objektů s narušenou statikou. Tento objekt bude rovněž využíván kynologickou službou při výcviku a zkouškách záchrannářských psů se zaměřením na vyhledávání osob).

**Multifunkční dům** – nový objekt pro nácvik zásahů ve vnitřních prostorách bez simulace jevů spojených s požárem. Umožní nácvik zásahů, které jsou charakteristické složitou orientací v neznámých prostorách, vyhledávání osob, vytváření vstupů do uzavřených prostor apod. Objekt bude využitelný pro výcvik všech základních složek IZS.

**Trenažér pro hašení hořlavých kapalin** - bude simulovat velkoobjemovou nádrž pro skladování hořlavých kapalin včetně záchytné jímky, a bude umožňovat nácvik hašení hořlavých kapalin pěnou na volné ploše nádrže nebo havarijní jímky. Hašení bude možno provádět jak z úrovně země (**nácvik kladení vrstvy pěny na povrch nádrže**), tak s využitím výškové techniky. Technologicky bude trenažér proveden jako objekt válcového tvaru, v jehož horní části je umístěna „vana“ umožňující nácvik hašení hořlavých kapalin (vrstva hořlavé kapaliny – vhodná látka z hlediska životního prostředí na izolační vrstvě vody – technologie musí umožnit bezpečné naplnění „vany“, bezpečnou a snadnou iniciaci hořlavé kapaliny a bezpečné vypuštění a svedení do odpadní kanalizace (čistírna odpadních vod, příp. lapol). Trenažér svým vnějším vzhledem a vybavením bude maximálně odpovídat podmínkám skutečných nádrží na hořlavé kapaliny a umožní nácvik hašení nádrží na hořlavé kapaliny včetně možností jejich ochlazování. Zařízení by mohlo také umožnit velkoobjemové zkoušky účinnosti jednotlivých druhů hasících pěn, resp. pěnidel. Jedná se o specializované pracoviště, které budou moci využívat všechny složky IZS – např. pro společné výcviky při možném ohrožení takového technologického zařízení z důvodů teroristické hrozby nebo při ohrožení zařízení z důvodů klimatických změn.

**Venkovní nádrž na vodu** – rekonstrukce jedné ze stávajících požárních nádrží o rozměrech 20 x 20 m; tato nádrž bude využívána pro výcvik strojníků (sání z volného vodního zdroje), výcvik pro zásahy na vodní hladině a na zamrzlé vodní hladině (záchrana osob, výcvik potápěčů) popř. i vyprošťování zatopených předmětů (automobily apod.).

**Ohňový dům** – pro nácvik zásahů na požáry v uzavřených prostorách.

**Výkop** – pro nácvik zásahů zaměřených na záchranu zavalené osoby.

**Kabelový kanál** – pro nácvik zásahů v kolektorech, energokanálech, v podzemí.

**Cvičná plocha** – pro výcvik bojových rozvinutí a výcvik s požární technikou.

**Nájezdová rampa** – pro výuku na požární technice v kurzech strojní služby.

**Cvičná věž** – pro výcvik technik pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou.

**Učebna / Cvičné dílny chemické služby** - prostory plnící jednak účel výukový, kdy simulují běžné pracoviště chemické služby a také servisní účel pro vlastní prostředky chemické služby určené pro výcvik.

**Učebna technické služby** – pro výuku a výcvik s prostředky technické služby, údržba vlastních prostředků technické služby určených pro výcvik.

**Učebna strojní služby** - specializovaná učebna pro přípravu strojníků a techniků strojní služby včetně možností provádění funkčních zkoušek.

**Krytá výcviková hala** – výstavba nové haly o ploše cca 900 m<sup>2</sup>. Hala umožní různé formy výcviku jednotek PO a složek IZS se zaměřením na jejich vzájemnou součinnost.

**Komplex silniční dopravy** – trenažér pro výcvik zvládnutí zásahů typu dopravní nehoda (včetně dopravní nehody s únikem nebezpečné látky či dopravních nehod vlivem zhoršených klimatických podmínek). Trenažér poskytne možnost pro nácvik dovedností zajišťovaných při specifických dopravních nehodách, a to i pro výcvik taktiky vedení zásahu při dopravních nehodách.

#### 4.5.2.3. IOO LB

##### **Vybudování polygonu nebezpečných chemických látek**

Polygon nebezpečných chemických látek bude vybudován v areálu Mimoň resp. Boreček za účelem získávání a rozvíjení praktických dovedností a schopností vybraných příslušníků HZS ČR, s důrazem na personál chemických laboratoří HZS ČR, pro práci s reálnými nebezpečnými chemickými látkami (detekce, dekontaminace, nakládání a manipulace s nebezpečnými chemickými látkami, ochrana zdraví, ochrana životního prostředí atd.).

## **Výcviková a experimentální dekontaminační plocha**

Výcvikovou a experimentální plochu vybavit dekontaminační halou se zázemím, pro výcvik a dekontaminační cvičení profesionálních i dobrovolných hasičů s důrazem na využití v těchto oblastech:

- výcvik jednotek PO v oblasti dekontaminace.
- vývoj a aplikace nových dekontaminačních postupů, metod a prostředků.

## **Inovace a rozšíření výcvikové základny**

V oblasti varování a tísňového informování obyvatelstva inovovat a rozšířit výcvikové schopnosti, a to v souladu s novými požadavky havarijního plánování a využitím nových technologií.

### **4.5.2.4. ZÚ HZS ČR**

Záchranný útvar bude v rámci plnění svých úkolů a v mezích kapacitních možností provádět výcvik řidičů z řad jednotek dobrovolných hasičů k získání oprávnění k řízení motorových vozidel sk. „C“ na pracovišti v Hlučíně.

Aby ale bylo možné v ZÚ HZS ČR realizovat výcvik řidičů z řad J SDHO, je nutné zabezpečit odpovídající finanční prostředky a zřídit samostatné pracoviště autoškoly ZÚ HZS ČR v areálu generálního ředitelství HZS ČR v Jihlavě (Kosovská ulice).

Pro toto nové pracoviště bude nezbytné provést stavební rekonstrukci nevyužívané části budovy bývalé roty a jídelny, dále rekonstrukci venkovního přístřešku a vybudovat nové garáže pro autoškolu.

Dále bude nutné pořídit nezbytnou techniku pro výcvik autoškoly a vybavení prostor autoškoly.

Tyto změny si vyžádají i vytvoření jednoho až dvou služebních míst a osmi nových systemizovaných pracovních míst.

### **4.5.2.5. HZS Královéhradeckého kraje – vzdělávací zařízení Velké Poříčí**

Zařízení bude sloužit především specializovanému výcviku hasičů a dalšího personálu složek IZS pro zásahy ve výškách a nad volnou hloubkou. Umístění zařízení v městysu Velké Poříčí v okrese Náchod má svou vazbu na unikátní přírodní podmínky pro výcvik lezců v blízkých Adršpašsko-teplických skalách.

Význam výstavby nového výcvikového pracoviště ve Velkém Poříčí spočívá především ve skutečnosti, že HZS ČR získá jedinečné zařízení, v němž bude možné realizovat výcvik hasičů-záchranářů pro činnost ve výškách a nad volnou hloubkou na nové, výrazně vyšší kvalitativní úrovni, které odpovídá potřebám současné praxe. Zařízení tak, jak je koncipováno, umožní celoroční přípravu specialistů v podmínkách srovnatelných s podmínkami reálných zásahů. Do výcviku navíc budou zapojeni nejen příslušníci HZS ČR, ale i personál základních a ostatních složek IZS (PČR, ZZS, Skalní záchranná služba apod.).

Vycvičení specialisté pro zásahy ve výškách a nad volnou hloubkou jsou jedním z klíčových prvků při záchranných pracích při povodních, ale i jiných druzích mimořádných událostí.

**Vertikální lezecká hala** - hala bude umožňovat celoroční přípravu hasičů pro zásahy ve výšce a nad volnou hloubkou, v hale budou díky instalovaným konstrukcím vytvořeny unikátní podmínky pro výcvik blížící se reálným podmínkám zásahů ve výškách – různé konstrukční systémy, armatury odpovídající podmínkám továrních hal apod.

#### **4.6. Zefektivnění odborné přípravy v jednotkách PO mimo HZS ČR a u složek IZS**

##### **Odborná příprava členů J SDHO a J SDHP**

Odborná příprava J SDHO se skládá ze tří segmentů:

- základní odborná příprava
- pravidelná odborná příprava
- odborná příprava k získání odborné způsobilosti a prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti.

Změny v odborné přípravě členů dobrovolných jednotek přinesl Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 3/2014, k odborné přípravě a odborné způsobilosti členů J SDHO a J SDHP.

Snahou HZS ČR je, aby zpracovaná témata byla postupně, pro potřeby velitelů jednotek, uváděna na nové webové stránce pro podporu odborné přípravy provozované SOŠ PO a VOŠ PO na adrese [www.hasici-vzdelavani.cz](http://www.hasici-vzdelavani.cz).

Systém umožňuje, aby základní odborná příprava nebo její část mohla být prováděna hromadně pro více členů z různých dobrovolných jednotek PO také ve vzdělávacím zařízení HZS ČR, HZS kraje nebo vzdělávacím zařízení spolku, působícího na úseku požární ochrany, pokud bylo k provádění základní odborné přípravy nebo její části určeno MV-GŘ HZS ČR na příslušný kalendářní rok, na základě žádosti tohoto spolku. Na závěr takto prováděné základní odborné přípravy člena dobrovolné jednotky PO se provede přezkoušení a v případě úspěšného absolvování se pro potřeby jejího ověření u dobrovolné jednotky PO vydá potvrzení o jejím absolvování. Základní odborná příprava člena dobrovolné jednotky PO, který bude používat dýchací techniku, se prodlužuje o absolvování specializačního kurzu „Nositel dýchací techniky“ v délce 16 hodin. Tento kurz organizují HZS krajů, v menší míře i školící zařízení SH ČMS (Bílé Poličany a Jánské koupele), a to zejména pro místně příslušné HZS krajů (Královehradecký, Moravskoslezský).

Pravidelná odborná příprava členů J SDHO. Pravidelnou odbornou přípravu k prohlubování odborných znalostí členů jednotky SDH obce řídí, organizují a ověřují velitelé jednotek. Z hlediska kvality odborné přípravy se osvědčilo vydávání materiálů na pomoc velitelům jednotek SDH obcí při provádění odborné přípravy na [www.hasici-vzdelavani.cz](http://www.hasici-vzdelavani.cz).

Součástí odborné přípravy mohou být také specializační kurzy v ŠVZ HZS ČR, HZS kraje, popř. u spolku působícího na úseku PO.

Specializační kurzy se organizují pro vybrané funkce v dobrovolných jednotkách a velitelem dobrovolné jednotky určené členy vykonávající speciální činnosti v dobrovolných jednotkách. Pokyn generálního ředitele HZS ČR č. 3/2014 uvádí přehled specializačních kurzů pro členy dobrovolných jednotek PO, které by měl organizovat HZS ČR ve svých vzdělávacích zařízeních nebo u HZS krajů, mohou se rovněž provádět se souhlasem MV-GŘ HZS ČR v jiných zařízeních.

Jsou jimi zejména tyto funkce a specializační kurzy:

- a) technik technické a chemické služby dobrovolné jednotky PO,
- b) nositel dýchací techniky,
- c) technik ochrany obyvatelstva v jednotce SDH obce,
- d) základy zdravotnických znalostí pro členy dobrovolných jednotek PO,
- e) obsluhovač motorové pily v jednotce PO,
- f) práce na vodě pro členy dobrovolných jednotek PO,
- g) člen jednotky SDH obce, předurčené k zásahům při silničních dopravních nehodách.

HZS krajů mohou při organizaci těchto kurzů pro dobrovolné hasiče a pro svoji pravidelnou odbornou přípravu příslušníků využívat lektory. Důvodem jmenování těchto lektorů u jednotlivých HZS krajů v určitých speciálních činnostech, je potřeba HZS krajů disponovat příslušníky, kteří v dané oblasti mají vyšší odbornou úroveň a znají trendy odborného rozvoje, a na základě těchto znalostí mohou účinně pomoci velitelům při odborné přípravě. V současné době je v HZS ČR tato škála odborných specializací lektorů s hierarchickým systémem odborné přípravy ve specializačních kurzech následující:

- a) lezci, potápěči, pily,
- b) vyprošťování osob z havarovaných vozidel,
- c) práce na vodě a ledu,
- d) poskytování první pomoci,
- e) výcvik na zařízení pro simulaci vnitřních požárů (flash kontejnery).

Lektoři HZS krajů jsou poměrně hodně vytíženi prováděním pravidelné odborné přípravy pro jednotky HZS kraje a pro odbornou přípravu J SDHO nemají dostatečný časový prostor.

Jako řešení výše popsané situace se jeví rozšíření nabídky kurzů pro členy J SDHO ze strany vzdělávacích zařízení HZS ČR, zejména v ŠVZ HZS ČR-středisku Brno a Zbiroh. Je proto nutné vytvořit podmínky pro širší zapojení ŠVZ HZS ČR do organizace specializačních kurzů pro členy J SDHO. Vzdělávání v oblasti plnění úkolů jednotek PO v oblasti ochrany obyvatelstva bude zajišťovat SOŠ PO a VOŠ PO.

Do budoucna se předpokládá širší využití vzdělávání členů J SDHO prostřednictvím e-learningu, realizovaného v systému SOŠ PO a VOŠ PO. Z časových důvodů je žádoucí zachovat kombinovanou formu realizace kurzů („dálkový“ e-learning x „prezenční“ praktický výcvik). Jako nereálné se jeví další výrazné prodloužení prezenční formy výcviku.



Rovněž v oblasti vzdělávání členů J SDHO je nutné výhledově zvažovat možnost využití finančních prostředků ESF.

### **Odborná příprava zaměstnanců HZS podniků**

Odborná příprava HZS podniků a osob vykonávajících v dobrovolných jednotkách službu jako svoje zaměstnání v pracovním poměru je nově upravena Pokynem generálního ředitele HZS ČR č. 53/2013, k odborné způsobilosti zaměstnanců zařazených na vybraných funkcích v jednotkách HZS podniků a členů vykonávajících službu v jednotkách SDH obcí nebo podniků jako svoje zaměstnání v pracovním poměru. Stávající systém je vyhovující. Diferenciace kurzů odborné způsobilosti od úrovně velitele družstva (oddělené kurzy pro příslušníky a zaměstnance) není žádoucí.

Otázkou je, zda nevyužít budoucí změnu zákona a zahrnout do systému odborné přípravy ostatních jednotek PO také zaměstnance vojenských hasičských jednotek. Ministerstvo obrany si dnes uvědomuje svůj chybný krok v odborné přípravě svých zaměstnanců v těchto jednotkách učiněný v roce 2000, jehož odrazem je vynucený § 65a zákona o požární ochraně, kde se připouští odlišný a resortně omezený přístup k odborné přípravě vojenských hasičských jednotek. Doplácí na něj také zaměstnanci těchto jednotek, pokud mění svého zaměstnavatele.

### **Odborná příprava složek IZS**

HZS ČR zajišťuje v souladu s příslušnými právními předpisy odbornou přípravu složek IZS se zaměřením na součinnost a spolupráci při přípravě na řešení mimořádných událostí. V praxi je tato odborná příprava realizována především na úrovni HZS krajů, formou taktických cvičení a přednášek na poradách a pracovních setkáních velitelů a vedoucích složek IZS. Jednotlivé HZS krajů přistupují rozdílně při vzdělávání složek IZS, a to jak z hlediska cílových skupin a náplně odborné přípravy, tak i četnosti.

Pro zefektivnění systému vzdělávání složek IZS je nutné zpracovat strategii odborné přípravy složek IZS. Při zpracování strategie je nutné vycházet zejména z těchto zásad:

- strukturovaná odborná příprava (forma, náplň, délka trvání) s ohledem na úroveň řízení (základní, střední management, vrcholový management, pracovníci krizového řízení ve složkách IZS),
- definice rozsahu základních znalostí z problematiky IZS pro všechny složky IZS a rozšířených znalostí s ohledem na zaměření činnosti složky IZS („normy znalostí“),
- specifický přístup k odborné přípravě z hlediska náplně činnosti složek IZS,

- posílení koordinační role HZS ČR ve vzdělávání v rámci IZS ve vazbě na oborové vzdělávání v rámci jednotlivých složek IZS (např. policejní školství, zdravotnické školství) – využití zákonného mandátu, viz § 7 zákona o IZS,
- organizace specializačních kurzů ve vzdělávacích zařízeních HZS ČR pro zástupce složky IZS (např. společné v rámci kraje HZS a PČR, příp. ZZS) zaměřené na strategicko-taktické činnosti a součinnost v úrovni
  - operačně taktické
  - operační
  - operačně strategické,
- akreditace vzdělávání složek IZS u MŠMT
- organizace specializačních kurzů ve vzdělávacích zařízeních HZS ČR zaměřené na havarijní a krizové plánování (obecně, případně ve vazbě na zóny havarijního plánování apod.).

#### **4.7. Zabezpečení vzdělávání dalších subjektů veřejné správy s působností v oblasti IZS, požární ochrany, ochrany obyvatelstva, krizového řízení a civilního nouzového plánování**

HZS ČR zabezpečuje na základě právních předpisů vzdělávání mimoresortních subjektů s působností v oblasti IZS, požární ochrany, ochrany obyvatelstva a krizového řízení. Školení těchto subjektů nebylo předmětem Koncepce vzdělávání HZS ČR na roky 2011-2016 s výhledem do roku 2020. Tyto činnosti v současné době řeší zpravidla samostatné koncepce zpracované příslušnými pracovišti MV-GŘ HZS ČR, např.:

- Systém odborné přípravy v jednotkách PO
- Koncepce vzdělávání v oblasti krizového řízení
- Koncepce ochrany obyvatelstva
- Koncepce požární prevence v České republice
- Koncepce chemické služby HZS ČR a další.

Mimoresortní vzdělávání se bude řešit dvojí formou:

- a) externisty z řad příslušníků nebo zaměstnanců HZS ČR, kteří potřebnou problematiku z oblasti IZS, požární ochrany, ochrany obyvatelstva a krizového řízení budou vyučovat v zařízeních jiného subjektu a fakticky ve prospěch tohoto subjektu, který vzdělávání organizuje a má k tomu udělenou příslušnou akreditaci,
- b) příslušníky nebo zaměstnanci HZS ČR, kteří potřebnou problematiku z oblasti IZS, požární ochrany, ochrany obyvatelstva a krizového řízení budou vyučovat v zařízeních HZS ČR.

Forma vzdělávání uvedená v bodě a) je pro HZS ČR organizačně a ekonomicky nezatěžující, nevýhodou této formy ovšem je, že ne ve všech oblastech, nad kterými má HZS ČR garanci odbornosti, budou příslušníci nebo zaměstnanci HZS ČR k výuce přizváni. Vše je v tomto případě pouze na uvážení organizátora odborné přípravy.

Forma vzdělávání v zařízeních HZS ČR má svoji nespornou výhodu v garanci odbornosti a bude organizována tak, aby nebyla díky finanční podpoře státu na akreditované vzdělávací procesy ztrátová.

Problematika vzdělávání těchto cílových skupin je důležitým prvkem k zajištění podmínek pro prevenci a řešení možných mimořádných událostí a krizových situací získáním odborných znalostí, technickou a technologickou připraveností. Dle platných právních předpisů je HZS ČR odborným garantem v problematikách plynoucích z jeho kompetencí a koordinátorem vzdělávání v oblasti bezpečnosti.

## **5. Přílohy ke Koncepci vzdělávání HZS ČR na roky 2016 - 2021**

1. Seznam právních norem a interních aktů řízení MV, resp. generálního ředitele HZS ČR, které upravují problematiku vzdělávání v HZS ČR (každá norma v platném znění)
2. Stav aktualizace učebních osnov k 30. 6. 2016 a informace ke kapacitě kurzů k získání odborné způsobilosti
3. Seznam zkratk
4. Harmonogram úkolů k naplnění koncepce

## **1. Seznam právních norem a interních aktů řízení Ministerstva vnitra, resp. generálního ředitele HZS ČR, které upravují problematiku vzdělávání v HZS ČR (každá norma v platném znění)**

- zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů
- zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně
- zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)
- zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
- zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)
- zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším a jiném vzdělávání (školský zákon)
- zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách)
- nařízení vlády č. 211/2010 Sb., o soustavě oborů vzdělání v základním, středním a vyšším odborném vzdělávání
- vyhláška č. 247/2000 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany
- další prováděcí a související předpisy k uvedeným zákonům
- usnesení vlády č. 865 ze dne 26. října 2015, kterým se schvalují Rámcová pravidla vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech
- společné minimum pro potřeby vzdělávání odborníků v oblasti bezpečnosti schválené usnesením Bezpečnostní rady státu č. 32 ze dne 3. července 2007
- Pokyn GŘ HZS ČR a NMV č. 40/2001, kterým se vydává Bojový řád jednotek požární ochrany
- Pokyn GŘ HZS ČR a NMV č. 9/2006, kterým se vydává Řád strojní služby HZS ČR
- Pokyn GŘ HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 23/2006 k zajištění realizace Pravidel vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech schválených usnesením vlády č. 1542 ze dne 30. listopadu 2005
- Pokyn GŘ HZS ČR a náměstka ministra vnitra č. 23/2006 k zajištění realizace Pravidel vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech schválených usnesením vlády č. 1542 ze dne 30. listopadu 2005
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 21/2006, kterým se vydává Řád technické služby HZS ČR
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 23/2006, kterým se stanoví postup při organizaci služební zkoušky v Hasičském záchranném sboru ČR
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 30/2006, kterým se vydává Řád chemické služby HZS ČR
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 42/2007, kterým se vydává Cvičební řád jednotek požární ochrany – pořadový výcvik
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 43/2007, kterým se vydává Cvičební řád jednotek požární ochrany – technický výcvik
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 25/2009, kterým se stanoví Řád výkonu služby v jednotkách HZS podniků, SDH obcí a SDH podniků
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 4/2010, kterým se stanoví povinnost dosažení požadované úrovně

znalostí z oblasti práce s výpočetní technikou pro příslušníky a občanské zaměstnance MV-generálního ředitelství HZS ČR

- Pokyn GŘ HZS ČR č. 29/2011, kterým se stanovují odbornosti v HZS ČR
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 46/2011, kterým se stanoví zásady zřizování, odborná příprava a vybavení lezeckých družstev a lezeckých skupin pro práci ve výšce a nad volnou hloubkou
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 37/2012, k ověřování odborné způsobilosti fyzických osob, vydávání a odnímání osvědčení o odborné způsobilosti
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 3/2013, k odborné způsobilosti příslušníků HZS ČR
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 4/2013, kterým se stanoví požadavky na vedení odborné přípravy v zařízeních simulujících reálné podmínky požáru používaných u HZS ČR
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 7/2013, kterým se upravuje organizace vzdělávání ve vzdělávacích zařízeních MV-generálního ředitelství HZS ČR, v SOŠ PO a VOŠ PO ve Frýdku-Místku a v Záchraném útvaru HZS ČR
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 15/2013, kterým se upravují postupy při provádění trhacích prací, podmínky skladování a evidence výbušnin, pravidelná odborná příprava a podmínky pro jmenování do opěrného bodu pro provádění trhacích prací
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 30/2013, kterým se stanoví zásady pro poskytování ubytování a stravování a pro účtování nákladů spojených se vzdělávacími akcemi ve vzdělávacích zařízeních
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 53/2013, k odborné způsobilosti zaměstnanců zařazených na vybraných funkcích v jednotkách HZS podniků a členů vykonávajících službu v jednotkách SDH obcí nebo podniků jako svoje zaměstnání v pracovním poměru
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 54/2013, kterým se stanovují normy znalostí hasičů
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 57/2013, kterým se stanoví základní zaměření pravidelné odborné přípravy jednotek požární ochrany a příslušníků HZS ČR
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 3/2014, k odborné přípravě a odborné způsobilosti členů jednotek SDH obcí a jednotek SDH podniků
- Pokyn GŘ HZS ČR č. 6/2015, k realizaci preventivně výchovné činnosti u HZS ČR
- rozkazy generálního ředitele HZS ČR, kterými se pravidelně vydávají termíny služebních zkoušek a rozpisy kurzů ve vzdělávacích zařízeních HZS ČR.

## 2. Stav aktualizace učebních osnov kurzů k získání odborné způsobilosti k 30. 6. 2016 a informace ke kapacitě kurzů

Kurz	Délka	Způsob prodloužení OZ	Počet účastníků
Základní odborná příprava (ZOP)	120 hodin = 3 týdny	e-learning + přezkoušení ve vzdělávacím zařízení cca 2 dny	nebyl stanoven, obvykle 18 až 20
Nástupní odborný výcvik	600 hodin = 15 týdnů	(přezkoušení v jednotce HZS kraje)	24 účastníků
Požární prevence (PP)	160 hodin = 4 týdny	e-learning + přezkoušení ve vzdělávacím zařízení cca 2 dny	cca 18 účastníků
Ochrana obyvatelstva a krizové řízení (OOB a KŘ)	120 hodin = 3 týdny	e-learning + přezkoušení ve vzdělávacím zařízení cca 2 dny	cca 18 účastníků
Strojníků (ST)	120 hodin = 3 týdny	(přezkoušení v jednotce HZS kraje)	12 až 16 účastníků ve třídě
Operační řízení (OŘ)	160 hodin = 4 týdny	40 hodin = 1 týden	16 příslušníků ve třídě
Strojní služba (T-ST)	80 hodin = 2 týdny	40 hodin = 1 týden	obvykle 16 účastníků ve třídě
Chemická služba (T-CHS)	160 hodin = 4 týdny	40 hodin = 1 týden	obvykle 16 účastníků ve třídě
Technická služba (T-TS)	80 hodin = 2 týdny	40 hodin = 1 týden	obvykle 16 účastníků ve třídě
Spojová služba (T-SP)	120 hodin = 3 týdny	40 hodin = 1 týden	obvykle 16 účastníků ve třídě
Taktické řízení (TŘ)	200 hodin = 5 týdnů	40 hodin = 1 týden	16 účastníků
Takticko-strategické řízení (TSŘ)	80 hodin = 2 týdny	40 hodin = 1 týden	16 účastníků

Vydané kurzy	t. č. v řešení komise, připravuje se
--------------	--------------------------------------

### 3. Seznam zkratk

HZS ČR	Hasičský záchranný sbor České republiky
MV-GŘ HZS ČR	Ministerstvo vnitra – generální ředitelství HZS ČR
J SDHO	jednotka SDH obce
J SDHP	jednotka SDH podniku
SOŠ PO a VOŠ PO	Střední odborná škola požární ochrany a Vyšší odborná škola požární ochrany
RVP	rámcový vzdělávací program
ověřovací program	Ověřovací studijní program pro odbornou způsobilost na úseku požární ochrany určený pro vysokoškolské studium
společné minimum	Společné minimum pro potřeby vzdělávání odborníků v oblasti bezpečnosti schválené Bezpečnostní radou státu usnesením č. 32 ze dne 3. července 2007
ŠVZ HZS ČR	Školní a výcvikové zařízení HZS ČR
ZÚ HZS ČR	Záchranný útvar HZS ČR
Podmínky pro uznávání odborné způsobilosti	Podmínky pro uznávání odborné způsobilosti na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva, krizového řízení a civilního nouzového plánování určené pro absolventy vysokoškolského studia, jehož součástí je ověřovací program pro odbornou způsobilost na úseku požární ochrany
IOO LB	Institut ochrany obyvatelstva v Lázních Bohdaneč
GIS HZS ČR	geografický informační systém HZS ČR
Pravidla	Rámcová pravidla vzdělávání zaměstnanců ve správních úřadech vydaná v příloze usnesení vlády č. 865 z roku 2015
IZS	integrovaný záchranný systém
SEOD	systém elektronické osobní dozimetrie
IMZ	instrukčně-metodické zaměstnání
ESF	strukturální fondy Evropské unie
CBRN	Chemical, Biological, Radio-logical, Nuclear
JSVV	jednotný systém varování a vyrozumění
KOPIS	krajské operační a informační středisko
ZZS	zdravotnická záchranná služba
NL	nebezpečné látky
P ČR	Policie ČR
EPS	elektronická požární signalizace
SSHZ	samočinné stabilní hasicí zařízení
SHČMS	Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska